

Święto plonów w internecie

Ze względu na pandemię samorząd regionu nie zorganizował tradycyjnych wojewódzkich dożynek. Podziękowania dla rolników oraz symboliczne podsumowanie święta plonów przeniesiono w tym roku do przestrzeni internetowej, gdzie Wielkopolanie zamieszczali zdjęcia swoich wypieków oraz roślinnych ozdób.

► str. 4-5

FOT. BERNARDETA PYSSA

Fundusze nas zmieniają

Informatyzacja placówek opieki zdrowotnej i urzędów, budowa ścieżek rowerowych, rewitalizacja miast – to tylko niektóre zadania z dofinansowaniem z WRPO, o których piszemy. O tym, że w regionie dobrze inwestujemy unijne wsparcie, świadczy aż pięć nominacji w tegorocznym RegioStars Awards.

► str. 3, 14 i 15

Pieniądze na wodę

Podpisano umowy ze 123 podmiotami, które uzyskały dofinansowanie z puli 2 milionów złotych przewidzianych w tym roku w budżecie województwa na wsparcie spółek wodnych. Piszemy również o pomocy, jakiej regionalny samorząd udziela od lat wielkopolskim JST na poprawę bezpieczeństwa nad wodą.

► str. 6 i 7

wrzesień 2021
nr 9 (244)

MONITOR

WIELKOPOLSKI

MAGAZYN SAMORZĄDU
WOJEWÓDZTWA

rok XXI
ISSN 1642-0918

Przeskok w inną epokę

Sprawdziliśmy, co czeka małych pacjentów, ich rodziców i lekarzy, gdy za kilka miesięcy przeniosą się do zbudowanego przez samorząd województwa Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka.

Budowa nowego szpitala pediatrycznego w Poznaniu to z pewnością jedna z najbardziej wyczekiwanych inwestycji samorządu województwa. O potrzebie zastąpienia kilku mało funkcjonalnych budynków w różnych miejscach miasta nowoczesną lecznicą dla dzieci i młodzieży mówiono przez wiele lat.

Dla powodzenia tej inwestycji kluczowe było znalezienie odpowiedzi na dwa pytania: gdzie ten obiekt ma powstać i jak sfinansować jego budowę (a mowa tu przecież o kwotach rzędu kilkuset milionów złotych).

Rozważano różne lokalizacje. Przed laty blisko było decyzji o postawieniu obiektu w pobliżu miejskiego szpitala przy ul. Szwajcarskiej (tego „covidowego” w ostatnich miesiącach). Myślano też przez pewien czas o terenie... hipodromu Wola. Ostatecznie wybrano odzyskaną od Uniwersytetu Przyrodniczego działkę przy ulicy Wrzoska – położoną między również należącym do samorządu regionu Szpitalem Wojewódzkim a lecznicą podległą MSWiA.

Jeśli chodzi o finansowanie, przez pewien czas całkiem poważnie brano pod uwagę koncepcję partnerstwa publiczno-prywatnego. Finałnie na szacowane 430 mln zł kosztów udało się pozyskać spore dofinansowanie z funduszy unijnych będących w dyspozycji samorządu województwa.

Wielkopolskie Centrum Zdrowia Dziecka powinno przyjąć pacjentów już za kilka miesięcy. Trudno znaleźć osobę, która nie wyrażałaby zadowolenia z powodu zbliżającego się końca sztanda-

FOT. ARTUR BOŃSKI

Tak prezentuje się WCZD od strony izby przyjęć i pierwszego w Wielkopolsce szpitalnego oddziału ratunkowego dla dzieci i młodzieży.

rowej samorządowej inwestycji.

– Jesteśmy już na ostatniej prostej! Możemy śmiało powiedzieć, że będzie to piękny i nowoczesny, jeśli nie najnowocześniejszy szpital pediatryczny w Polsce – cieszy się marszałek Marek Woźniak.

– Pokoje dla chorych to najwyższy europejski standard. Równie ważne jest to, że szpital będzie miał pierwszy w Wielkopolsce oddział ratunkowy dedykowany ma-

łym pacjentom. I wiele innowacyjnych rozwiązań, które usprawnią opiekę medyczną i umiłą pobyt w szpitalu. Także opiekunowie dzieci znajdą przyjazną dla siebie przestrzeń, a to ważne, by dziecko przebywające w szpitalu czuło się bezpiecznie.

– Wszyscy jesteśmy szczęśliwi z powodu zakończenia inwestycji tak ważnej dla Poznania i całego regionu. Umiejscowienie WCZD w otoczeniu innych szpita-

li jest optymalne, miejsce jest dobrze skomunikowane z centrum miasta, dostępne będą parkingi dla pacjentów – podkreśla przewodnicząca sejmikowej Komisji Zdrowia i Bezpieczeństwa Publicznego Tatiana Sokołowska. – Ważne, że nowa placówka już wkrótce będzie służyć, na najwyższym światowym poziomie, małym pacjentom i ich rodzicom z Poznania i z całej Wielkopolski oraz zdecydowanie poprawi

komfort pracy lekarzy i całego personelu.

Szpital jest już w zasadzie gotowy. Trwają ostatnie prace wykończeniowe, poprawki i odbiory, inwestor czeka na przetargowe rozstrzygnięcia dotyczące dostarczenia mebli i części sprzętu. Odwiedziliśmy WCZD z aparatem fotograficznym. I możemy śmiało powiedzieć, że młodych pacjentów, ich rodziców i medyków czeka przeskok w inną epokę. ► str. 8-9

Nie tylko książki

30 sierpnia, z udziałem m.in. marszałka Marka Woźniaka, uroczystie zainaugurowała działalność w odnowionej siedzibie przy ulicy Prusa w Poznaniu Wojewódzka Biblioteka Publiczna i Centrum Animacji Kultury. ► str. 2

Co wymyślili na pograniczu?

Na jakie pomysły w dziedzinach wymagających poprawy po pandemii wpadli uczestnicy hackathonu – przedsięwzięcia zorganizowanego przez samorząd województwa w ramach Partnerstwa Odry? ► str. 3

Rocznica PPP

Już wkrótce będziemy obchodzić 82. rocznicę powstania Polskiego Państwa Podziemnego. Jak co roku, do upamiętnienia w Wielkopolsce tych, którzy nie poddali się zniewoleniu i terrorowi, wzywa marszałek województwa. ► str. 6

Pierwszy prezydent

We wrześniu przypada stulecie śmierci pierwszego po odzyskaniu niepodległości prezydenta Poznania Jarogniewa Drwęskiego, postaci – jak pisze dr Marek Rezler – zasłużonej, oryginalnej, nietuzinkowej. ► str. 10

Inna strona samorządu

Co za wyznania!!! – Kiedyś byłam starsza niż dzisiaj – uważa pani marszałek. – Tak, zagrałam w „Ranczu” – przyznaje była przewodnicząca sejmiku. – Kosiarka mi nie wystarcza – deklaruje radny i wjeżdża do ogródka koparką. ► str. 16

NA WSTĘPIE

Artur Boiński

BEZ WĄTPLIWOŚCI

Rzadko zdarza się, by jakiś wydatek z publicznej kasy – a już z pewnością wydatek tak wielkiej skali – nie budził właściwie żadnych wątpliwości, jak jest w przypadku budowy Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka w Poznaniu. O tym, że samorząd województwa musi wybudować nowy szpital pediatryczny, przekonani byli w zasadzie wszyscy. Dlaczego? Odpowiedź na to pytanie zna każdy, kto choć raz musiał szukać pomocy medycznej dla swojego dziecka w którejś z dotychczasowych lokalizacji dziecięcej lecznicy. To z pewnością nie były warunki godne nie tylko XXI, ale nawet choćby XX wieku...

Oczywiście, to nie mury czy najlepsze nawet warunki pobytu decydują o powodzeniu leczenia. Po wizycie w niemal ukończonym WCZD jestem jednak przekonany, że w takich okolicznościach z pewnością łatwiej będzie wracać do zdrowia i formy młodym pacjentom, całym rodzinom – lżej przejść przez stresujący czas, a medykom – skuteczniej udzielać pomocy. ■

PAMIĘTALIŚMY

Z udziałem przedstawicieli samorządu województwa odbyły się obchody upamiętniające ważne dla polskiej historii wydarzenia z przełomu sierpnia i września. Marszałek Marek Woźniak 1 września uczestniczył w uroczystościach związanych z 82. rocznicą wybuchu II wojny światowej: przy pomniku Armii Poznań w stolicy regionu oraz w Łagiewnikach w gminie Suchy Las. Dzień wcześniej marszałek wziął udział w poznańskich obchodach Dnia Wolności i Solidarności. ABO

Nie tylko książki

WBPiCAK oficjalnie zainaugurowała działalność po remoncie.

Po remoncie wnętrza biblioteki zachęcają do spotkań nie tylko z książkami.

Jak już informowaliśmy, zakończył się, trwający od wiosny 2019 roku, remont siedziby Wojewódzkiej Biblioteki Publicznej i Centrum Animacji Kultury przy ul. Prusa 3 w Poznaniu. Była to jedna z większych inwestycji ostatnich lat w instytucjach kultury samorządu województwa – kosztowała ponad 14 mln zł, a została sfinansowana m.in. z WRPO 2014+ oraz z budżetu regionu.

30 sierpnia, z udziałem m.in. marszałka Marka Woźniaka, WBPiCAK uroczystie zainaugurowała działalność w odnowionej siedzibie.

– Chciałbym, żeby WBPiCAK była bardziej widoczna w mieście – zaznaczył przy okazji uroczystości marszałek Marek Woźniak. – To oczywiście instytucja, która ma zadania regionalne, a jej główne aktywności koncentrują się w Wielkopolsce. Niemniej, również w Poznaniu jest szansa, by biblioteka zaistniała, by więcej poznania-ków zauważyło, że ta instytucja tu jest i że można korzystać z jej oferty, nie tylko księgozbioru. Warto zbudować bibliotece dobry wizerunek w stolicy regionu.

Jakie zmiany widoczne są na pierwszy rzut oka w bu-

dynku na poznańskich Jeźdźcach? Na froncie przywita nas neon i wrzutnia na książki, które można oddać przez całą dobę. Na parterze znajdziemy się w przeszklonym holu, idealnym na potrzeby organizacji wystaw. Potem zajrzemy do profesjonalnie wyposażonej sali audiowizualnej. Dalej mamy wejście na antresolę, a na następnym piętrze – do dużej i jasnej czytelnicy, z dobrze zaopatrzoną wypożyczalnią książek. Na wyższych piętrach kamienicy znajdziemy sale konferencyjne i wykładowe, idealne do organizacji warsztatów. ABO

Wracamy do latania

Po spowodowanej pandemicznymi ograniczeniami zapaści w liczbie pasażerów powoli zwiększa się ruch na lotnisku Poznań-Ławica.

Według potwierdzonych statystyk w lipcu przewinęło się przez poznański port 177 tys. pasażerów. To już nieco ponad 60 proc. ruchu z tego miesiąca w przedpandemicznym 2019 roku (w lipcu 2020 roku lotnisko obsługiwało ledwie 77 tys. osób). Nieoficjalnie szacuje się, że w sierpniu wskaźniki zbliżyły się do poziomu 80 proc. tego, co było przed erą COVID-19.

Najwolniej odrabiają straty linie tradycyjne (bo biznes „przyzwyczaił się” do wygod pracy i spotkań w trybie zdalnym), dużo szybciej ruch wzrasta w segmencie czarterów i wśród przewoźników niskokosztowych.

Mówiono o tym między innymi podczas zorganizowanej 1 września konferencji prasowej, na której przedstawiciele Ławicy i Ryanaira zaprezentowali plany tej linii dotyczące zimowego rozkładu lotów z Poznania. Od jesieni ten przewoźnik proponuje ze stolicy Wielkopolski 55 lotów tygodniowo na 23 trasach (w tym 4 nowe połączenia: długo wyczekiwana Bruksela-Charleroi, Helsinki, Manchester oraz atrakcyjny dla turystów jordański Amman). Dla porównania – przed pandemią, w sezonie zimowym 2019/2020 ta oferta obejmowała 40 lotów tygodniowo w 17 kierunkach. ABO

Szkola na Śródcie już wojewódzka

Od września samorząd województwa przejął od miasta Poznania prowadzenie Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego dla Dzieci Niesłyszących im. Józefa Sikorskiego.

Symboliczne przekazanie prowadzenia placówki województwu przez miasto odbyło się w jej siedzibie przy ulicy Bydgoskiej. Wzięli w nim udział m.in. członek zarządu województwa Paulina Stochniałek, zastępca prezydenta Poznania Mariusz Wiśniewski, przewodniczący sejmikowej Komisji Edukacji i Nauki Filip Kaczmarek.

– Przejmując prowadzenie ośrodka, dołączamy do innych województw mogących szczycić się potencjałem tego typu placówek – podkreśla Paulina Stochniałek. – W planach jest poszerzenie oferty edukacyjnej o nowe zadania związane z kształceniem dzieci i młodzieży dotkniętych różnymi niepełno-

Przekazanie prowadzenia szkoły odbyło się w jej siedzibie przy ul. Bydgoskiej w Poznaniu.

sprawnościami. To także dostęp do szerszych możliwości finansowania placówki ze środków unijnych.

Przypomnijmy, że sejmik uchwałę w sprawie przejęcia szkoły przyjął jednogłośnie podczas czerwcowej sesji.

Obecnie w poznańskim ośrodku (na który składają się szkoła podstawowa, szkoła branżowa oraz techni-

kum) uczy się 129 osób niesłyszących, słabosłyszących, z afazją oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi z całej Wielkopolski. W placówce funkcjonuje również przedszkole (9 podopiecznych) oraz Zespół Wczesnego Wspomagania Rozwoju Dziecka (mający pod opieką 91 dzieci w wieku od 3 miesięcy do 6 lat). ABO

Mamy złoto paraolimpijskie

Wielkopolska ze złotem rozgrywanych na przełomie sierpnia i września igrzysk paraolimpijskich w Tokio!

Konkurs skoku w dal (klasa T20) wygrała zawodniczka MUKS Kadet Rawicz Karolina Kucharczyk. Zwycięstwo Wielkopółka zaakcentowała pobiciem rekordu paraolimpijskiego dzięki uzyskaniu odległości 6,03 metra.

Karolina Kucharczyk – będąca stypendystką sportową samorządu województwa – to już paraolimpijska multi-medalistka. Srebrny krążek przywiozła wcześniej w 2016 roku z Rio de Janeiro, a złoty w 2012 roku z Londynu.

Przypomnijmy, że na rozgrywanych wcześniej także w japońskiej stolicy igrzyskach olimpijskich wielkopolski sportowiec zdobył jeden srebrny i dwa brązowe medale. ABO

Pomoc w niepłodności

Samorząd Województwa Wielkopolskiego przeznaczył w 2021 r. kolejny milion złotych na refundację leczenia niepłodności metodą in vitro.

Początkowo sejmik zezwolił na ten cel w 2021 roku 1 mln zł, a umowę z podmiotami zajmującymi się in vitro podpisano w lutym. Za tę kwotę można przeprowadzić 200 procedur zapłodnienia pozaustrojowego (dla około 66 par z Wielkopolski, przy założeniu, że jedna para skorzysta trzykrotnie) i 10 procedur mrożenia komórek jajowych przed leczeniem gonadotoksycznym.

Zainteresowanie jest duże: zgłosiły się 284 pary. Z refundacji leczenia skorzystał m.in. mieszkańcy gmin Swarzędz, Kórnik, Dopiewo i Czerwonak oraz miasta Leszna, a do końca lipca ciągę potwierdzono u 17 Wielkopolek. RAK

– Czekamy niecierpliwie na narodziny pierwszych maluchów i widok szczęśliwych rodziców – mówi Paulina Stochniałek z zarządu województwa.

Samorząd województwa zdecydował się uruchomić taki program w Wielkopolsce i dołączyć do miast, które już przeznaczyły fundusze na wsparcie leczenia metodą in vitro, gdy rząd zlikwidował tę formę leczenia niepłodności. Zapytano też samorządy gmin, czy chciałyby włączyć się do finansowania programu w drugim półroczu 2021 r. oraz w 2022 r., co zadeklarowało 37 JST.

Drugi milion zł z wojewódzkiego budżetu pozwoli sfinansować 120 procedur zapłodnienia pozaustrojowego w InViMed Klinika Leczenia Niepłodności oraz 80 procedur w Ginekologiczno-Położniczym Szpitalu Klinicznym Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu. RAK

Unijne inwestycje w e-administrację

Kilkanaście gmin dzięki funduszom z UE unowocześni elektroniczne usługi publiczne, a podpoznańskie Komorniki i Szreniawę połączy ścieżka rowerowa.

30 sierpnia marszałek Marek Woźniak podpisał umowy o wartości ponad 14,5 mln zł na dofinansowanie unijne dla gmin Wolsztyn, Rychtal, Środa Wielkopolska, Krzymów oraz miasta Luboń na rozwój elektronicznych usług publicznych.

– Żyjemy dziś w świecie, który wymaga cyfryzacji, w tym cyfryzacji usług, które świadczy administracja publiczna. Samorządy to rozumieją, złożyły wiele dobrych projektów z zakresu e-administracji. Pamiętamy, że w czasie pandemii kontakt za pomocą łączy informatycznych zdecydowanie ułatwił nam porozumiewanie się. Obszar ten wymaga jednak ogromnego dofinansowania, jeśli chodzi o sprzęt, bezpieczne oprogramowanie czy szkolenie kadr – mówił Marek Woźniak.

Umowy na 14,5 mln zł dotacji z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014+ pozwolą JST (a także ich partnerom w przedsięwzięciach) zreali-

30 sierpnia w UMWW w Poznaniu podpisano umowy na unijne wsparcie e-administracji.

zować projekty o łącznej wartości 17,5 mln zł.

Samorządowcy zgodnie podkreślali, że fundusze UE na ten cel są odpowiedzią na jedną z najważniejszych i najpilniejszych potrzeb XXI wieku.

– Trudno dziś wyobrazić sobie życie bez informatyki: w domu, w sklepie, w biznesie czy urzędzie – stwierdził bur-

mistrz Wolsztyna Wojciech Lis, a wójt gminy Rychtal Adam Staszczuk dodał: – Ten projekt pozwoli nam uzupełnić braki związane ze sprzętem i oprogramowaniem, np. poprzez wprowadzenie e-formularzy, powiadomień dla mieszkańców, systemów do rekrutacji dzieci do szkół.

– Dzięki dofinansowaniu zrealizujemy inwestycje, które ułatwią mieszkańcom do-

stęp do informacji publicznej, a kontakt z nami bardzo się poprawi. To ważne zwłaszcza teraz, podczas pandemii, gdy wizyty w urzędzie trzeba było ograniczyć – mówiła burmistrz Lubonia Małgorzata Machalska.

Z kolei burmistrz Środy Wielkopolskiej Piotr Mieloch i wójt gminy Krzymów Danu-

ta Mazur podkreślali, że dla samorządów e-administracja była zazwyczaj drugoplanową inwestycją, bo pierwszeństwo miały np. nowe drogi, a dotacja z UE umożliwiła realizację tych zadań.

2 września marszałek Marek Woźniak i starosta poznański Jan Grabkowski podpisali z kolei umowę, dzięki której 1,8 mln zł z WRPO 2014 + wesprze budowę ponad 1,1 km ścieżki rowerowej przy drodze Komorniki – Szreniawa.

– To odcinek trasy rowerowej ważny dla mieszkańców Komornik i Poznania, który ułatwi dojazdy do pracy, szkół, do węzła przesiadkowego, a także do muzeum w Szreniawie i Wielkopolskiego Parku Narodowego – wymieniał marszałek.

– Inwestycja wpisuje się w całą naszą działalność transportową: Poznańską Kolej Metropolitalną, transport autobusowy i integrujący komunikację zbiorową system ścieżek rowerowych – dodał starosta.

RAK

Wielkopolska trzecia

Województwo wielkopolskie jest na trzecim miejscu pod względem zamożności – wynika z tegorocznego rankingu Pisma Samorządu Terytorialnego „Wspólnota”.

Czasopismo od lat przygotowuje zestawienia dotyczące finansów samorządów poszczególnych szczebli. O pozycji w rankingu zamożności decyduje dochód samorządu przypadający na jednego mieszkańca, po odjęciu ewentualnego „janosikowego” oraz różnych ulg i zwolnień w podatkach lokalnych.

Najzamożniejsze województwa według „Wspólnoty” to obecnie: mazowieckie (449,79 zł per capita), kujawsko-pomorskie (330,85 zł), wielkopolskie (328,06 zł). W porównaniu do ubiegłorocznego zestawienia nasz region awansował o jedno miejsce.

– Rok 2020 był wyjątkowy z uwagi na fakt, że samorządy realizowały swoje budżety w warunkach epidemii. Rozwój sytuacji był trudny do przewidzenia – podkreśla marszałek Marek Woźniak. I wskazuje na elastyczne podejście naszego województwa do planowania i wykonywania regionalnego budżetu. ABO

Hackathon przeciw pandemii

31 sierpnia w Poznaniu nagrodzono laureatów konkursu „Hackathon Partnerstwa Odry”.

Jak rozwijać współpracę międzynarodową i komunikację między partnerami podczas kryzysu? W jaki sposób zaangażować młodzież w dialog cyfrowy z seniorami? Co pokazać, promując atrakcje turystyczne i wydarzenia kulturalne obszaru Partnerstwa Odry? Które działania wdrożyć, by wzmocnić zdrowie psychiczne w trakcie i po pandemii COVID-19? To cztery wyzwania, z którymi zmierzali się online 17-18 lipca uczestnicy hackathonowej rozgrywki, współorganizowanej przez samorząd województwa.

Wcześniej, 23 czerwca, blisko 90 uczestników warsztatów z obszaru Partnerstwa Odry rozmawiało online, by zidentyfikować najważniejsze wyzwania pogranicza. Polsko-niemieckie zespoły, złożone z kreatywnych osób z różnych środowisk, wspierane przez branżowych ekspertów i mentorów, pracowały nad znanymi rozwiązaniami pozwalającymi wzmocnić obszary dotknięte skutkami COVID-19.

Zwycięzcami hackathonu zostały zespoły z Wielko-

Spotkanie podsumowujące rywalizację odbyło się 31 sierpnia w Poznaniu.

polski, które zaprezentowały projekty:

„Mój eWnuczek” – inteligentne rozwiązania dla seniorów w dialogu z młodzieżą, które pozwolą na przeciwdziałanie cyfrowemu wykluczeniu osób starszych; „Polsko-Niemieckie Dni Kultury Młodzieżowej – KulturrellSwitch, Gniezno 2021” – propozycja cyklicznego wydarzenia dla rozwoju intelektualnego i ruchowego młodzi polsko-niemieckiej. Przyznano też wyróżnienie dla zespołu z Dolnego Śląska, który przygotował projekt „MentorTrade”, stanowiący alternatywne rozwiązanie cyfrowe dla seniorów, wzmacniające więzi międzypokoleniowe, skierowane do słuchaczy Uniwersytetów Trzeciego Wieku.

– Tematyka zwycięskich projektów pokazuje, że tym, co najbardziej doskwierało nam w trakcie pandemii i w gruncie rzeczy nadal doskwiera, jest utrudniony kontakt z drugą osobą. Bliskość, ta komunikacyjna i społeczna, okazała się być tym, za czym tęsknimy najbardziej – powiedział Jacek Bogusławski z zarządu województwa.

Reiner Kneifel-Hvarkamp, dyrektor wydziału ds. europejskich Ministerstwa Finansów i Spraw Europejskich Brandenburgii, podkreślił znaczenie współpracy międzynarodowej, a Jakub Jasiczak z Uniwersytetu Ekonomicznego w Poznaniu zachęcał zwycięzców hackathonu do drugiego etapu, tj. wdrożenia pomysłów w życie.

RAK

Nowe pomysły na promocję regionu

Wielkopolska Organizacja Turystyczna przygotowała nowy spot promujący nasze województwo i jednocześnie koordynuje regionalny etap konkursu na „Najlepszy Produkt Turystyczny – Certyfikat Polskiej Organizacji Turystycznej”.

„Wielkopolska jako miejsce gościnne, w którym każdy znajdzie coś dla siebie i gdzie każdy może czuć się swobodnie” – to myśl przewodnia nowego spotu promocyjnego, który zaprezentowano pod koniec sierpnia. Przygotowano cztery wersje

(45, 30, 15 i 5 sekund), które będą dystrybuowane m.in. w telewizji, kinach, na platformach VOD.

Klip zrealizowano w 8 charakterystycznych dla Wielkopolski miejscach. Są to kolejno: Spichlerz Polskiego Rocka w Jarocinie, Gród Pobiedziska na Szlaku Piastowskim, Parowozownia w Wolsztynie, Olandia w Krainie Stu Jezior, katedra w Poznaniu, kopalnia soli w Kłodawie, Wielka Pętla Wielkopolski w Pyzdrach oraz zamek w Gołuchowie. Ponadto trwa kolejna edycja konkursu na „Najlepszy Produkt Turystyczny”, które-

go zwycięzcy otrzymują certyfikaty POT. To najważniejsza nagroda w branży, stanowiąca rekomendację i gwarancję usług na najwyższym poziomie. Certyfikat podnosi rangę produktu turystycznego i wzmacnia jego pozycję w ofertach dla klientów.

O nagrodę mogą ubiegać się wydarzenia cykliczne, pakiety usług turystycznych – imprezy turystyczne, obiekty, szlaki, miejsca – obszary. W 2020 r. konkurs nie odbył się ze względu na pandemię, a rozstrzygnięcie tegorocznego edycji zaplanowano jesienią.

RAK

10 LAT KOLEI WIELKOPOLSKICH

1 czerwca 2011 roku o godz. 4.40 na tory wyjechał pierwszy w historii pociąg spółki Koleje Wielkopolskie. Szynobus wyruszył w trasę z Wolsztyna do Leszna. Przez pierwsze pół roku pociągi KW przewiozły 560 tys. pasażerów, a przez minione 10 lat – ponad 73 miliony podróżnych. Należąca do samorządu województwa spółka świętuje jubileusz, stąd okolicznościowe zdjęcie (1 września na dworcu w Poznaniu) pomalowanego rocznicowo pociągu „elf”. Koleje Wielkopolskie stopniowo uruchamiały nowe połączenia i obecnie obsługują już 15 linii, będąc jednym z największych regionalnych przewoźników w kraju.

RAK

Wirtualne święto chleba, czyli

Zamiast tradycyjnych Wojewódzko-Archidiecezjalnych Dożynek Wielkopolskich, podczas których dziękujemy rolnikom i cieszymy

Po raz drugi ze względu na pandemię koronawirusa i związane z nią restrykcje sanitarne samorząd regionu nie zorganizował tradycyjnych (z masowym udziałem mieszkańców regionu) Wojewódzko-Archidiecezjalnych Dożynek Wielkopolskich. Podziękowania dla rolników za ich trudną pracę oraz symboliczne podsumowanie święta plonów przeniesiono w tym roku do przestrzeni internetowej.

„Mamy chleb! Jak co roku. Dzięki wyteżonej pracy rolników, którzy cierpliwie i skutecznie uprawiają trudną, wielkopolską ziemię. Dlatego świętujemy zakończenie zniw i zapraszamy wszystkich Wielkopolan do udziału w dożynkach online!” – brzmiało zaproszenie do akcji #MamyChleb, która ruszyła 15 sierpnia.

Jak podkreśla marszałek Marek Woźniak, gospodarz

wielkopolskich dożynek, „chleb to symbol obfitości i rodzinnego domu, gdzie poznajemy jego smak i uczymy się nim dzielić. Smak, który towarzyszy nam codziennie przez całe życie”.

W dniach 16-31 sierpnia trwał konkurs „Podziel się zakwasem”. Pod hasłem #mamychleb można było publikować zdjęcia wypieków na fanpage'u Urzędu Marszałkowskiego. Łącznie mieszkańcy regionu opublikowali 107 fotografii okazujących, smacznie wyglądających różnego rodzaju chlebów, ale także bułek.

Podczas kampanii „Mamy Chleb” domowi piekarze dyskutowali z osobami zainteresowanymi zdrowym żywieniem, a uczestnicy konkursu dzielili się informacjami na temat rodzajów zakwasu, sposobu jego przygotowania czy zapraszali do skorzystania z gotowego zaczynu.

Post ogłaszający konkurs miał 1816 kliknięć, udostępniono go niemal 60 razy, a pod nim pojawiło się ponad 160 komentarzy. Przeglądając ich treść, można stwierdzić, że wielu z nas złapało bakcylię samodzielnego wypiekania chleba. Powszedniego, ale i pięknie wystylizowanego (wybrane wypieki prezentujemy obok na zdjęciach). Uczestnicy konkursu opowiadali także swoje historie związane z pieczeniem chleba i wspominali osoby, od których otrzymali swój pierwszy zakwas.

Zwycięzcy konkursu otrzymają „dożynkowe” nagrody: robot kuchenny, zestawy do pieczenia ciasta i pieczywa, koszyki do wyrastania chleba oraz zestawy ekologicznych mąk do wypieku chleba.

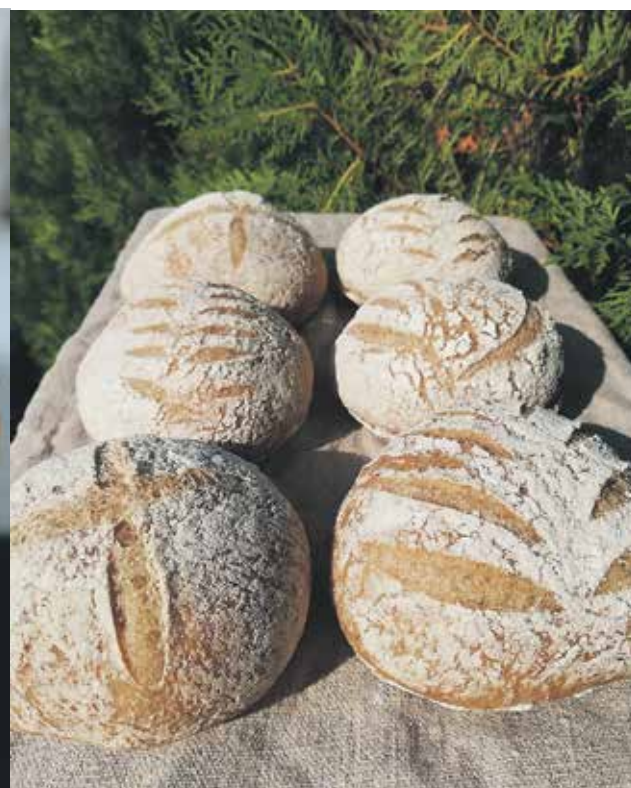
1 września z kolei rozpoczęła się druga internetowa

akcja „Dekoracje dożynkowe” (zakończona już po wydaniu tego numeru „Monitora”). Wykonanie tradycyjnych wieńców dożynkowych jest trudną i czasochłonną sztuką, dlatego uczestnikom konkursu zaproponowano przygotowanie prostszych kompozycji, które pięknie mogą przyozdobić domy i ogrody.

„Zachęcamy, by sięgnąć po plony wielkopolskiej ziemi: zioła, kwiaty, zboża, krzewy, trawy czy owoce i wykonać ozdoby” – apelowali organizatorzy akcji.

Również w tej odsłonie uczestnicy konkursu dodawali zdjęcia swoich dekoracji pod postem o akcji na fanpage'u UMWW oraz wpisywali hasła #dekoracjedożynekowe i #dożynkiwielkopolskie2021.

Zgłoszone prace można obejrzeć m.in. na profilu facebook.com/umwwpl/. RAK

kampania dożynkowa online

się z corocznych plonów, samorząd regionu przeprowadził specjalną akcję internetową.

Na Świętej Górze

W tym roku na festiwalu ponownie pojawi się maestro Jerzy Maksymiuk.

25 i 26 września oraz 2 i 3 października wszystkie drogi melomanów poprowadzą do Gostynia.

W tamtejszej bazylice odbędą się cztery odsłony XVI edycji Festiwalu Muzyki Oratoryjnej „Musica Sacromontana”.

Nie zabraknie znakomitych wykonawców – zespołów i solistów – oraz wyjątkowej muzyki, w tym oczywiście autorstwa miejscowego mistrza sprzed wieków Józefa Zeidlerera. Wśród tegorocznych propozycji intrygująco zapowiada się m.in. multimedialny koncert organowy „Piękno, które zbawia” w wykonaniu Józefa Skrzeka.

Szczegóły dotyczące festiwalowych wydarzeń można znaleźć na stronie www.jozefzeidler.eu. Tradycyjnie już „Monitor” jest patronem medialnym przedsięwzięcia. ABO

Lepsza retencja

Samorząd przyznał 2 mln zł spółkom wodnym.

Decyzją sejmiku w 2021 roku do spółek wodnych z Wielkopolski trafią 2 mln zł dotacji z budżetu województwa na bieżące utrzymanie wód i urządzeń wodnych oraz na dofinansowanie inwestycji. Wsparcie otrzymają łącznie 123 podmioty. 20 sierpnia wicemarszałek Krzysztof Grabowski podpisał umowy w tej sprawie.

Spółki wodne otrzymają dotacje na prowadzenie regularnej konserwacji i modernizacji urządzeń wodnych i melioracyjnych. Prace te przyczyniają się do zapobiegania lub ograniczenia zjawisk suszy i skutków nadmiernych opadów, które cyklicznie pojawiają się w naszym województwie.

W tegorocznym naborze aż 123 wnioski spełniały kryteria i otrzymały dofinansowanie. We wszystkich edycjach programu, także cieszących się dużym zainteresowaniem beneficjentów, samorząd województwa przeznaczył na ten cel łącznie 19 mln zł. Najpierw, w latach 2009-2015, dotacja wynosiła 1 mln zł

Wicemarszałek Krzysztof Grabowski zaprezentował okolicznościowy czek.

rocznie, a od 2016 roku kwota wzrosła do 2 mln zł.

Po raz kolejny samorząd województwa wspiera finansowo niezbędne działania spółek wodnych z Wielkopolski. 2 mln zł są co roku w pełni wykorzystane przez wnioskujących, co jest dowodem dużego zainteresowania programem już od kilku lat. Dotacje umożliwiają regularną konserwację, remonty i prace przy urządzeniach wodnych, które są niezbędne do prawidłowego funkcjonowania infrastruktury melio-

racyjnej – podkreśla Krzysztof Grabowski.

Warto odnotować, że wsparcie finansowe z budżetu województwa pokryje w tym roku 33 proc. wartości prac ujętych we wnioskach. Koszty utrzymania całej tego typu infrastruktury w należytym stanie są bowiem dość wysokie.

Tylko systematyczne działania na różnych poziomach w tym obszarze pozwolą zwiększyć bezpieczeństwo hydrologiczne naszego regionu – dodaje wicemarszałek. RAK

Dla aktywnych na wsi

Działający w kołach gospodyń wiejskich oraz prowadzący agroturystykę – to adresaci dwóch konkursów organizowanych przez samorząd województwa.

Do 6 października Departament Rolnictwa i Rozwoju Wsi UMWW czeka na zgłoszenia do przedsięwzięcia „Aktywne Koła Gospodyń Wiejskich w Wielkopolsce”. Liczy się ocena działalności koła, a w drugim etapie – wykonanie wyrobu piekarskiego lub cukierniczego z logo Sieci Dziedzictwa Kulinarnego Wielkopolska. Czeką 10 nagród finansowych!

Drugi konkurs zatytułowany „Strona internetowa przewodnikiem po agroturystyce w Wielkopolsce”, a zgłaszać się do niego można do końca września. Skierowany jest do właścicieli gospodarstw agroturystycznych z Wielkopolski. Im więcej funkcjonalności zawiera strona internetowa gospodarstwa, tym większa szansa na zwycięstwo i zdobycie jednej z trzech nagród finansowych.

Szczegóły dotyczące obu konkursów można znaleźć na stronie internetowej www.umww.pl. ABO

Maluchy mają nowe miejsce

Dzięki dofinansowaniu samorządu województwa z WRPO 2014+ na mapie Wielkopolski pojawił się kolejny nowy żłobek.

Placówkę „Słoneczna Polana” otwarto w Miłosławiu 31 sierpnia. Dzięki unijnemu wsparciu z WRPO warta w sumie 1,4 mln zł inwestycja pozwoli zapewnić opiekę 30 miejscowym maluchom.

Wsparcie rodzin to jeden z priorytetów polityki społecznej prowadzonej przez

samorząd województwa. Ciesząc się, że gmina Miłosław to dostrzega i wykorzystuje możliwości, jakie dajemy poprzez fundusze z WRPO – mówiła podczas otwarcia żłobka Paulina Stochniałek z zarządu województwa. Ważne, by realnie, dawać przestrzeń do swobodnej aktywności zawodowej (w szczególności kobiet) po to, by bez żadnych ograniczeń można było cieszyć się z posiadania rodziny. ABO

82.

ROCZNICA POWSTANIA
POLSKIEGO PAŃSTWA
PODZIEMNEGO

kpt. Czesław Mocek
1917-1945

Szanowni Państwo, Drodzy Wielkopolanie,

„Życie narodu, zdławione przez okupanta, spłynęło pod ziemię i tam, ukryte przed wzrokiem wroga, trwało nadal z całym aparatem państwowym...”

Tak – w odpowiedzi na nazistowski terror – 82 lata temu powstało Polskie Państwo Podziemne.

Choć Wielkopolska została brutalnie włączona do III Rzeszy jako Kraj Warty, wśród Wielkopolan, mimo śmiertelnego zagrożenia, nastąpiła pełna mobilizacja.

Dzisiaj przywołujemy pamięć naszych przodków, żyjąc w niepodległym kraju.

Nie byłoby go, gdyby nie bohaterowie tacy jak kpt. Czesław Mocek ps. „Spirytus”, twórca oddziału partyzanckiego AK w obwodzie ostrowskim!

Cześć Jego pamięci!

27 września po raz kolejny spotkamy się przy pomniku Polskiego Państwa Podziemnego i Armii Krajowej, gdzie złożymy kwiaty i zapalimy znicze.

Tego dnia wszyscy będziemy myślami z twórcami Polskiego Państwa Podziemnego, wszystkimi, którzy ryzykowali własnym życiem, walcząc z okupantem.

Razem pokażemy, że pamiętamy!

M. Woźniak

Marek Woźniak

Marszałek Województwa Wielkopolskiego

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

Bezpiecznie nad wodą

500 tys. zł z budżetu województwa przeznaczono w 2021 r. dla samorządów inwestujących w ratownictwo wodne.

W 2021 roku samorząd województwa wesprze ratownictwo wodne kwotą 500 tys. zł.

O kres wakacji to czas, kiedy w całym kraju, także w Wielkopolsce, notuje się dużą liczbę utonięć. Według statystyk Polska plasuje się na drugim miejscu w Europie, jeśli chodzi o liczbę topielców na 100 tys. mieszkańców, a gorzej jest tylko w Rosji. Do 30 sierpnia w całym kraju utonięło ponad 200 osób, z czego 18 w Wielkopolsce.

Zdecydowana większość tych wypadków spowodowana jest nieuwagą, brawurą czy nadużywaniem alkoholu. Dlatego konieczne są zarówno akcje promujące bezpieczne przebywanie nad kąpieliskami, jak i inwestycje w nowoczesny sprzęt służący do ratownictwa wodnego.

Samorząd województwa od kilku lat regularnie wspiera tego typu przedsięwzięcia, a wartość dotacji z budżetu województwa (w latach 2016-

-2021) przekroczyła łącznie 2,2 mln zł.

Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe Województwa Wielkopolskiego otrzymało w latach 2017-2018 łącznie 535 tys. zł. Kupiono wówczas między innymi: 4 specjalne auta, 3 skutery wodne z platformami, 2 motorówki, 3 łodzie wiosłowe, wieżę ratowniczą z wyposażeniem, sanie lodowe czy środki łączności bezprzewodowej.

Samorządy z kolei na zadania z zakresu ratownictwa wodnego dostały w latach 2016-2020 1,2 mln zł z budżetu województwa. Dzięki temu wsparciu zakupiono na przykład: 13 motorówek, 4 silniki do łodzi, 3 skutery wodne, 2 łodzie wiosłowe, 9 defibrylatorów, 5 kombinizonów do nurkowania, 4 pomosty ratownicze, sonar. Powstało też 5 nowych

hangarów dla ratowników, na dwóch kąpieliskach zainstalowano monitoring wizyjny, a bazy wyposażono w drobny sprzęt (boje, rzutki, koła ratunkowe itp.).

Z tej oferty skorzystało dotychczas kilkadziesiąt samorządów. Maksymalna kwota dofinansowania z kasy województwa to 50 tys. zł, ale drugie tyle JST musi zabezpieczyć w swoim budżecie. Nowy sprzęt pozostaje własnością samorządu, który wnioskował o dotację, a jego użytkownikami są podmioty uprawnione do ratownictwa wodnego.

W 2021 roku sejmik zarezerwował w budżecie województwa fundusze na ten cel w wysokości 500 tys. zł. Przeznaczono je dla gmin: Buk, Chodzież, Kleczew, Krotoszyn, Krzywiń, Luboń, Pobiedziska, Powidz, Sieraków, Szamocin i Szamotuły. RAK

POJECHALI NOWĄ ŚCIEŻKĄ

17 sierpnia wicemarszałek Wojciech Jankowiak, wójt gminy Kościan Andrzej Przybyła oraz zaproszeni goście (wśród nich radni województwa Joanna Król-Trąbka, Ewa Panowicz i Henryk Szymański) oficjalnie otworzyli ścieżkę rowerową przy drodze wojewódzkiej nr 308, na odcinku z Racotu do Chorynia. – Stawiamy na ścieżki rowerowe, chcemy budować ich jak najwięcej, choć w związku z tym często stajemy przed trudnym wyborem: ścieżka czy modernizacja drogi? Liczymy jednak, że nowa unijna perspektywa stworzy większe możliwości realizowania takich inwestycji – mówił Wojciech Jankowiak. Z kolei Andrzej Przybyła podkreślił, że dzięki współdziałaniu z samorządami różnego szczebla w gminie Kościan powstały w ostatnich latach 33 km ścieżek rowerowych, którymi można dojechać m.in. do Poznania, Leszna, Turwi czy Nowego Dębca. RAK

SEJMIKOWE PYTANIA

JAKIE INTERPELACJE I ZAPYTANIA ZŁOŻYLI RADNI WOJEWÓDZTWA W OKRESIE POMIĘDZY SESJAMI SEJMIKU?

Filip Kaczmarek (PO) poruszył sprawy lokalizacji małych Centrów Nauki Kopernik w Wielkopolsce oraz postępowania administracyjnego dotyczącego cofnięcia pozwolenia zintegrowanego na eksploatację instalacji do unieszkodliwiania odpadów niebezpiecznych, w związku z zanieczyszczeniem rzeki Warty.

Adam Bogrycewicz (PiS) pisał w kwestiach: pomocy dla ochotniczej straży pożarnej w Pile, zasadności wymiany mebli w gabinecie przewodniczącej sejmiku, zwiększenia bezpieczeństwa pieszych na drodze wojewódzkiej nr 179. ABO

ZARZĄD ODPOWIADA

PRZEDSTAWIAMY WYCIĄG Z ODPOWIEDZI UDZIELONYCH NA WCZEŚNIEJSZE INTERPELACJE I ZAPYTANIA RADNYCH.

Wicemarszałek Wojciech Jankowiak – wyjaśnił Zofii Itman, że luka między wejściem do pociągu a peronem wynika z przepisów dotyczących zachowania skrajni taboru i skrajni budowli.

Samorząd województwa, chcąc sprostać oczekiwaniom pasażerów i utrzymać standard przewozów kolejną na bardzo wysokim poziomie, inwestuje w nowoczesny tabor, wyposażony w stopnie wysuwane górne i dolne, mostkujące szczelinę pomiędzy pojazdem a peronem oraz ułatwiające wsiadanie do pojazdu w przypadku niższych peronów. Montaż stopni wysuwanych w pojazdach starszego typu z przyczyn techniczno-ekonomicznych jest niemożliwy lub bardzo utrudniony.

– przekazał Zbigniewowi Czerwińskiemu i Markowi Sowie, że Fundacja Grand Prix Polskiej Chóralistyki im. Stefana Stuligrosza otrzymała w tegorocznym otwartym konkursie ofert w dziedzinie kultury dotację na realizację dwóch zadań: „Poznań – choralna stolica Polski” – 15.000 zł oraz „Internetowe Centrum Informacji i Edukacji Chóralnej” – 10.000 zł. Ponadto, doceniając wkład organizacji w podtrzymywanie tradycji i rozwój polskiej chóralistyki, zachęcił do wzięcia udziału w otwartym konkursie ofert na realizację w formie powierzenia lub wspierania zadań publicznych województwa w dziedzinie kultury w roku 2022, który zostanie ogłoszony na początku grudnia oraz w przyszłorocznym programie „Ambasador Kultury”.

– poinformował Jana Grzeska, że w ramach naboru do Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych zgłoszono następujące projekty: I etap rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 263 w Ślesinie wraz z budową mostu przez Kanał Ślesieński (przewidywana wartość – 29 mln zł); wykonanie awaryjnego remontu drogi wojewódzkiej nr 178 w Trzciance (6 mln zł); rozwój publicznego transportu zbiorowego w województwie wielkopolskim poprzez zakup zeroemisyjnego taboru kolejowego (128 mln zł).

– odpowiedział Adamowi Bogrycewiczowi w sprawie zwiększenia bezpieczeństwa pieszych na drodze wojewódzkiej nr 179. Wskazał, że do końca września zostanie zwołana Komisja Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego z udziałem przedstawicieli policji, co pozwoli na przedstawienie możliwych rozwiązań w zakresie poprawy BRD przez wytyczenie przejścia dla pieszych przy Rodzinnych Ogrodach Działkowych Zalesie, w granicach gminy Szydłowo.

Członek zarządu województwa Paulina Stochniałek

– odnosząc się do interpelacji Filipa Kaczmarka, przekazała, że z Departamentem Edukacji i Nauki UMWW nie konsultowano ani go nie poinformowano o planowanych lokalizacjach małych Centrów Nauki Kopernik w Wielkopolsce.

– odpisała Zofii Itman, że zapisy ustawy Prawo ochrony środowiska nie przewidują wprowadzenia przez organy samorządu województwa uregulowań prawnych w zakresie ograniczania ponadnormatywnego hałasu. Realizowane były natomiast zadania w zakresie tworzenia programów ochrony środowiska przed hałasem dla odcinków głównych dróg i linii kolejowych, na których hałas przekraczał dopuszczalny poziom. Zapisy ustawy zabraniają używania instalacji lub urządzeń nagłaśniających na publicznie dostępnych terenach miast, terenach zabu-

dowanych oraz na terenach przeznaczonych na cele rekreacyjno-wypoczynkowe (nie dotyczy to uroczystości i imprez związanych z kultem religijnym). W razie podejrzenia występowania ponadnormatywnego hałasu należy zwrócić się do wojewódzkiego inspektora ochrony środowiska, który może przeprowadzić pomiary oraz skontrolować hałasujący podmiot.

Sekretarz województwa Tomasz Grudziak

– odpowiedział z upoważnienia marszałka na zapytania Adama Bogrycewicza.

W sprawie podróży służbowych członka zarządu województwa Pauliny Stochniałek przekazał informacje dotyczące terminów, celów i kosztów trzech odbytych przez nią delegacji.

Poinformował, że podczas zdalnych sesji sejmiku województwa zachowywane są wszelkie środki bezpieczeństwa związane z COVID-19. Wszyscy pracownicy urzędu noszą maseczki. Na stołach znajdują się płyny dezynfekujące, między pracownikami zachowana jest bezpieczna odległość, a poszczególne osoby dodatkowo oddzielone są płytami z pleksi.

– wyjaśnił Zofii Itman, że problem dotyczący kontroli, interwencji i zakazu organizacji tzw. pokazów i prezentacji promocyjnej produktów wykracza poza ustawowe kompetencje jednostki samorządu terytorialnego, a jego wymiar ma zasięg ogólnokrajowy. Ochroną praw konsumentów zajmują się państwowy urząd antymonopolowy – Urząd Ochrony Konkurencji i Konsumentów. Obecnie przygotowany jest przez UOKiK projekt ustawy, który został już wpisany do wykazu prac legislacyjnych, jako narzędzie walki z przedsiębiorcami stosującymi nieuczciwe praktyki rynkowe na pokazach. Przygotowywane zmiany prawne mają za zadanie wyeliminowanie z rynku w sposób systemowy nieprawidłowości i zapewnienie ochrony konsumentów, szczególnie seniorów przed nieuczciwymi praktykami przedsiębiorców.

Dyrektor Biura Ochrony Informacji Niejawnych i Zarządzania Kryzysowego UMWW Elżbieta Ruta-Solarska

– w imieniu marszałka odpowiedziała na interpelację Adama Bogrycewicza w sprawie

pomocy dla OSP w Pile. Wskazała, że fundusze dla OSP są przekazywane w ramach „Programu Rozwoju OSP w Wielkopolsce na lata 2020-2030”, który jest realizowany w oparciu o coroczne plany opracowywane przez zarząd Oddziału Wojewódzkiego ZOSP RP w Poznaniu, w związku z zapotrzebowaniem zgłaszanym przez jednostki OSP z Wielkopolski. Od 2012 roku priorytetem są zakupy lekkich samochodów ratowniczo-gaśniczych oraz sprzętu ppoż. i ratownictwa drogowego. Środki z budżetu województwa przeznaczone na wsparcie wielkopolskich OSP w 2021 roku zostały już zaplanowane na zakup specjalistycznego sprzętu ratowniczego: pomp wysokiej wydajności do wody zanieczyszczonej, agregatów prądotwórczych, zestawów ratownictwa medycznego R1, prądownic z regulacją wydajności i wytwarzanego strumienia, zestawów hydraulicznych do ratownictwa drogowego. Z tegorocznej dotacji w wysokości 2,95 mln zł wsparcie finansowe na zakup sprzętu uzyskało 149 wielkopolskich jednostek ochotniczych straży pożarnych. ABO

Przeskok w inną epokę dla małych

Jak, na kilka miesięcy przed planowanym otwarciem, prezentuje się zbudowane przez samorząd województwa kosztem prawie

FOT. ZOX ARTUR BOŃSKI

Na chirurgów i ich pacjentów czekają już sale operacyjne, wyposażone w najnowocześniejszy sprzęt, umożliwiające także korzystanie ze zdobyczy telemedycyny.

Dekoracja głównego holu wejściowego do WCZD ma przypominać morskie głębiny.

Wewnętrzny, osłonięty przeszklonym dachem dziedziniec umożliwi organizowanie rozmaitych wydarzeń umilających małym pacjentom pobyt w szpitalu.

Ci, którzy kiedykolwiek musieli szukać pomocy dla swoich pociech w dotychczasowych lokalizacjach Specjalistycznego Zespołu Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu (a więc wojewódzkiego szpitala pediatrycznego), po wejściu do nowego gmachu lecznicy przy ulicy Wrzoska mogą nie dowierzać. To, pod względem warunków lokality, będzie przeskok w inną epokę. Już za kilka miesięcy przeprowadzi się tam kilka placówek z różnych punktów Poznania. Mowa o przyjmującym 19.000 pacjentów rocznie Szpitalu św. Józefa przy ul. Krysiewicza i ul. Nowowiejskiego, zlokalizowanych przy ul. Spornej poradniach specjalistycznych oraz o oddziale rehabilitacji z Kiekrza.

Samorząd Województwa Wielkopolskiego do budowy nowego szpitala pediatrycznego przymierzał się właściwie od początku swojego powstania. Rozważano różne lokalizacje i sposoby sfinansowania tej potężnej inwe-

stycji. Ostatecznie – po uregulowaniu kwestii własności nieruchomości – wybór padł na teren pomiędzy dwiema istniejącymi lecznicami: wospołu Opieki Zdrowotnej nad Matką i Dzieckiem (przy ul. Juraszów, wśród poznaniaków bardziej znaną jako „Lutycka”) oraz MSWiA (przy ul. Dojazd).

Koszt budowy Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka (jak oficjalnie nazywa się nowy szpital) oszacowano na prawie 430 mln zł. Finansowanie pochodzi z kilku źródeł, z czego największą część z Wielkopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego 2014-2020. Kwota wsparcia z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego to ponad 237 mln zł, a ze środków krajowych w ramach kontraktu terytorialnego – ponad 101 mln zł. Pozostałą kwotę wyklada samorząd województwa: prawie 52 mln zł bezpośrednio ze swojego budżetu, a niespełna 37 mln zł z pożyczki zaciągniętej w BGK, ze środków zwrotnych inżynierii finansowej w ramach ini-

cyjatywy JESSICA wdrażanej w „starym” WRPO.

W minionych tygodniach ze szpitalem zapoznawał się jego przyszły personel, trwały też odbiory i ćwiczenia różnych służb. Na ostateczne rozstrzygnięcia czekają przetargi na wyposażenie placówki. Trwa instalacja systemu aptecznego i integracja systemu automatyki budynku.

Generalnie jednak obiekt jest już gotowy, co widać na naszych zdjęciach. WCZD to prawie 36 tys. m kw. zabudowy na siedmiu kondygnacjach. Pomieści 9 oddziałów, specjalistyczne przychodnie, pierwszy w Wielkopolsce pediatryczny szpitalny oddział ratunkowy. Na pacjentów czekają 354 jednoosobowe sale – każda z łazienką i miejscem dla rodzica. Gotowe są również nowoczesne sale bloku operacyjnego.

W ramach inwestycji przebudowano też układ komunikacyjny prowadzący do szpitala ulicy Wrzoska, wybudowano 425 miejsc postojowych

dla samochodów, zewnętrzne miejsca rekreacji dla pacjentów. W zadaszonym patio będzie można organizować wydarzenia umilające pobyt w placówce małym pacjentom. Pomyślano też o pomieszczeniach dla przyszpitalnej szkoły, wielowyznaniowej kaplicy, kilku pokojach hotelowych. Wyposażone są szpitalna kuchnia i przylegająca do niej kantyna.

Wszystkie najważniejsze miejsca w WCZD zostały połączone unikatowym systemem poczty pneumatycznej, który umożliwi szybką przesyłkę dokumentacji czy np. próbek do badań – jego sercem jest centrala – umieszczona w podziemiu i przypominająca wygląd osmiornicy. Zresztą to morskie zwierzę odnajdziemy też wśród przedstawicieli fauny i flory znajdujących się na rysunkach ozdabiających szpitalne ściany. Także główne wejście do WCZD nasuwa na myśl morskie głębiny – pod sufitem „pływa” nurek otoczony różnymi rybami. ABO

Na korytarzach większości ogólnodostępnych kondygnacji Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Dziecka umieszczono wielobarwne rysunki zwierząt i roślin, a poszczególne kolory pozwolą łatwiej

pacjentów, ich rodziców i lekarzy

430 milionów złotych Wielkopolskie Centrum Zdrowia Dziecka?

Planując kilkaset pomieszczeń wewnątrz WCZD, a także obszar wokół niego, pomyślano nie tylko o leczeniu, ale też o wielu funkcjach, potrzebnych ze względu na specyfikę lecznicy pediatrycznej.

Wszystkie sale chorych są jednoosobowe, wyposażone we własną łazienkę, z wygodnym miejscem do wypoczynku dla dorosłego opiekuna.

Dumą nowej placówki jest system poczty pneumatycznej (na zdjęciu – jego podziemne „serce”), łączący różne części wielkiego gmachu.

Ogromnych rozmiarów kuchenny sprzęt pozwoli wyżywić kilkaset pacjentów, a w zlokalizowanej obok kantynie – także ich opiekunów i personel.

zorientować się maluchom i ich rodzicom, na którym piętrze budynku aktualnie się znajdują.

Pierwszy prezydent

Kim był Jarogniew Drwęski, który, będąc w sile wieku, zmarł dokładnie sto lat temu?

Marek Rezler

Tytuł może sugerować, że mowa będzie o Jerzym Waszyngtonie, pierwszym prezydencie Stanów Zjednoczonych, lub o Gabrielu Narutowiczu – pierwszym prezydencie Polski odrodzonej po rozbiorach. Chodzi jednak o pierwszego prezydenta miasta Poznania po odzyskaniu niepodległości, Jarogniewa Drwęskiego, którego setna rocznica śmierci przypada we wrześniu 2021 roku. A była to postać wielce zasłużona, oryginalna, interesująca, naprawdę nietuzinkowa.

Prawnik i działacz

Jarogniew Mikołaj Drwęski urodził się 6 grudnia 1875 roku w Glinnie koło Wągrowca, w ziemiańskiej rodzinie pieczętującej się herbem Gozdawa. Starannie wychowany, niemal od początku przeznaczony był w rodzinie do wykonywania poważanego zawodu – i tak został ukierunkowany. Uczęszczał do słynnego Gimnazjum św. Marii Magdaleny w Poznaniu, gdzie w 1895 roku zdał egzamin maturalny. W czasie nauki w szkole prezesował tajemnemu, samokształceniowemu Towarzystwu Tomasza Zana, gdzie starano się bardziej poznać polskie dzieje i kulturę, ale z pragmatycznego i rzeczowego punktu widzenia. Już wtedy zdradzał uzdolnienia literackie, a w styczniu 1895 roku opublikował nowelkę w „Przeglądzie Poznańskim”.

Po odbyciu studiów prawnoko-ekonomicznych na uniwersytecie w Berlinie w latach 1899-1903 odbył praktykę sądową w Poznaniu, a następnie otworzył w stolicy Wielkopolski własną kancelarię adwokacką (przy alei Wilhelmowskiej – dziś al. Marcinkowskiego, potem przy ul. Rycerskiej – obecnie Fr. Ratajczaka), którą prowadził aż do 1918 roku.

Nie zajmował się wyłącznie prawem. Był członkiem Związku Narodowego, pisywał artykuły o tematyce kulturalnej w „Przeglądzie Poznańskim” i „Przeglądzie Wielkopolskim”. Jeszcze w okresie studiów, pod pseudonimem Vester, publikował na łamach „Pracy” i polemizował z niemieckim dziennikiem „Posener Tageblatt”. Wyrażał ukierunkowanie się na niepodległość, choć reprezentował już inne pokolenie polskich działaczy narodowych, społecznych niż zmarły w 1910 roku ksiądz Piotr Wawrzyniak. W początkach XX wieku w Wielkopolsce stopniowo zaczynał się kształtować nowy krąg patriotyczny, w miejsce pracy organicznej coraz częściej wiążący możliwość bardziej czynnego działania na rzecz niepodległości – choć nie koniecznie drogą powstania zbrojnego. W swoich tekstach J. Drwęski zaczął jednoznacznie krytykować politykę Niemiec wobec Wielkopolski i wprost

Pierwszy polski prezydent Poznania po rozbiorach spoczywa na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan na Wzgórzu św. Wojciecha – w charakterystycznym grobowcu z obeliskiem i medalem przedstawiającym zmarłego.

wyrażać niechęć wobec przypadków lojalizmu i oportunistów – co było logiczne wobec wyraźnego zaostrzenia kursu antypolskiego przez cesarza Wilhelma II w pierwszych latach XX wieku.

Stopniowo też angażował się w działalność społeczno-administracyjną. W latach 1904-1905 i 1915-1918 Drwęski był członkiem Rady Miejskiej Poznania, ale w kręgach działaczy polskich cieszył się opinią raczej konserwatysty. Jako adwokat miał swoich klientów wśród polskich ziemian, a w 1914 roku zasłynął skuteczną obroną Macieja Mielżyńskiego (późniejszego dyktatora III powstania śląskiego), oskarżonego o zastrzelenie w Dakowach Mokrych żony i jej partnera. Pośredniczył też w sprzedaży nieruchomości.

Na urzędzie

W 1914 roku Jarogniew Drwęski wszedł w skład konspiracyjnego organu będącego swoistym „gabinetem cieni” Rady Miejskiej, który cztery lata później ujawnił się jako Rada Ludowa miasta Poznania. W dniu 11 listopada 1918 roku, na wniosek Naczelnej Rady Ludowej mecenas Drwęski został mianowany przez Wydział Wykonawczy Rady Robotników i Żołnierzy pierwszym polskim nadburmistrzem Poznania (później, wyłoniona w marcu 1919 roku polska Rada Miasta powierzyła mu 17 kwietnia 1919 r. stanowisko prezydenta Poznania). Już wtedy pojawił się akcent ekonomiczny działań poznańskich polityków, którzy wykorzystali rolę Wielkopolski w wyżywieniu Niemiec dla uzyskania zgody na decyzje administracyjne, w innych warunkach niemożliwe do osiągnięcia. Tak otrzymano zgodę na objęcie przez Jarogniewa

Drwęskiego stanowiska nadburmistrza Poznania, a dwa tygodnie później, w początkach grudnia, na obrady Polskiego Sejmu Dzielnicowego.

Mimo zaangażowania w sprawy związane z niepodległością Polski i regionu, J. Drwęski reprezentował opinię Komisariatu Naczelnej Rady Ludowej. Ewentualne działania zbrojne nie gwarantowały sukcesu, ale należało prowadzić grę polityczną z państwami Ententy w Paryżu, honorować ich postanowienia – równocześnie mając do dyspozycji, choć trzymając je w ryzach, coraz aktywniejsze kręgi polskiej młodzieży.

Po nieoczekiwanym wybuchu Powstania Wielkopolskiego J. Drwęski zachował swoje stanowisko. Podobnie było 17 kwietnia 1919 roku, gdy objął funkcję prezydenta miasta – przy poparciu zarówno wyborców polskich, jak i niemieckich. Widać tu było wyraźnie specyfikę stosunków polsko-niemieckich w regio-

Jarogniew Drwęski zmarł 14 września 1921 roku.

nie, gdzie tendencje niepodległościowe strony polskiej miały charakter polityczny, ale nie narodowościowy. Zwyciężyła linia przyjęta

Zaskakujące, że dziś postać Jarogniewa Drwęskiego, pomimo wielkich zasług, pozostaje w cieniu innych polityków wielkopolskich tego okresu

przez polskie kręgi narodowe jeszcze w poprzednim stuleciu. Dodajmy, że w niektórych środowiskach rezultaty tej sytuacji były zauważalne nawet w początkowym okresie II wojny światowej.

Na wielu polach

Z perspektywy czasu zadziwiająco są szerokie i prężne działania Jarogniewa Drwęskiego. Pełniąc powierzone stanowisko, przede wszystkim doprowadził do spolszczenia aparatu urzędniczego. W realiach trudności aprowizacyjnych 9 stycznia 1919 r. zorganizował Główny Urząd Żywnościowy, który szybko usunął braki w zaopatrzeniu ludności cywilnej miasta.

Na tym nie koniec. Dzięki staraniom Jarogniewa Drwęskiego uruchomiono 17 sierpnia 1919 r. Operę Poznańską, miasto przejęło Bibliotekę Raczyńskich i Teatr Polski.

Będąc bardzo prężnym w działalności gospodarczej, prezydent Drwęski uruchomił program robót publicznych. Z jego inicjatywy w 1921 roku rozpoczęto cykl Targów Krajowych; dały one początek Międzynarodowym Targom Poznańskim. Drwęski został też pierwszym

prezesem Związku Miast Polskich i ułożył projekt polskiej ordynacji miejskiej, która odegrała wielką rolę w unifikacji norm prawa miejskiego w całej Polsce. Związek ten istnieje do dziś.

Jarogniew Drwęski był też prezesem Towarzystwa Prawno-Ekonomicznego w Poznaniu i wchodził w skład zespołu redakcyjnego „Przeglądu Prawno-Ekonomicznego”.

Niezamordowany społecznik znajdował też czas na sprawy związane ze sportem. Był organizatorem Klubu Wioślarskiego, Bractwa Strzeleckiego i Aeroklubu Polskiego w Poznaniu; od października 1919 roku był prezesem tej organizacji.

Zasłużony, zapomniany

Odejście Jarogniewa Drwęskiego było nagłe i niespodziewane, w zaledwie 45. roku życia. Prezydent miasta zachorował na czerwonkę i zmarł 14 września 1921 roku. Pierwszy polski prezydent Poznania po rozbiorach spoczywa na Cmentarzu Zasłużonych Wielkopolan na Wzgórzu św. Wojciecha – w charakterystycznym grobowcu z obeliskiem i medalem przedstawiającym zmarłego.

W życiu i działalności Jarogniewa Drwęskiego należy podkreślić rolę jego żony, Izabeli Bogumiły Amrogowicz. Urodziwa, inteligentna, zna-

jąca swoją wartość i świadoma zajmowanej pozycji pomagała mężowi w pracy, i w tym samym czasie prowadziła aktywną działalność społeczną. W czasie Powstania Wielkopolskiego współorganizowała służbę pomocniczą kobiet, sanitarną i zaopatrzeniową. Równocześnie też budziła żywe zainteresowanie wyższych oficerów wielkopolskich wojsk, znacznie odbiegając powierczowością, inteligencją i charakterem od żeńskiego otoczenia.

Zaskakujące, że dziś postać Jarogniewa Drwęskiego, pomimo wielkich zasług, pozostaje w cieniu innych polityków wielkopolskich tego okresu. Widać tu podobieństwo do losów jednego z trzech głównych komisarzy Naczelnej Rady Ludowej, niezwykle zasłużonego i pracowitego Adama Poszwińskiego – podczas gdy o ks. Stanisławie Adamskim i Wojciechu Korfantym wiadomo jest powszechnie. Z czasem zasługi pierwszego polskiego prezydenta Poznania odeszły w cień wielkiego Cyryla Ratajskiego. Niesłusznie. Wypada więc zachęcić do lektury znakomitej monografii pierwszego polskiego prezydenta Poznania pióra prof. Waldemara Łazugi. ■

W wolnym czasie Agnieszka lubi grać na gitarze. Najlepiej z mamą i tatą.

Niezwyczajni zwyczajni

W Poznaniu funkcjonuje blisko 500 rodzin zastępczych. W większości funkcję opiekunów pełnią krewni – dziadkowie, rodzeństwo. Nie brakuje jednak rodzin niezawodowych, niespokrewnionych, a także czysto zawodowych.

Łukasz Karkoszka

Zza drzwi dobiega śmiech Agnieszki. Dziś szczęśliwej i bezpiecznej. Zanim trafiła do domu Dagmary i Łukasza, jej życie było trudne. Problemy alkoholowe mamy i batalia sądowa sprawiły, że nie mogła cieszyć się bezstresnym dzieciństwem. Rodzina, do której trafiła pod opiekę, daje jej znacznie więcej niż dach nad głową. Daje siebie.

Takich rodzin jest w Poznaniu blisko 500.

– Piecza zastępcza polega na sprawowaniu opieki nad dzieckiem w sytuacji, gdy rodzice biologiczni z różnych względów nie są w stanie jej zapewnić – mówi Weronika Bąbała, koordynator rodzinnej pieczy zastępczej z Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda” w Poznaniu. – W teorii powinna mieć charakter czasowy, tj. do momentu powrotu do rodziny biologicznej. W praktyce jednak zdarza się, że dzieci pozostają w pieczy zastępczej nawet do momentu uzyskania pełnoletności i usamodzielnienia się.

Aby zostać rodziną zastępczą, trzeba przejść przez kilka procedur i formalności.

– Osoby ubiegające się o opiekę nad dziećmi muszą wykazać się stałym dochodem, miejscem zamieszkania i zatrudnieniem – podkreśla Weronika Bąbała. – Do tego dochodzą specjalistyczne szkolenia

i diagnoza psychologiczno-pedagogiczna, na podstawie której komisja podejmuje decyzję o przyznaniu dziecka pod opiekę. Proces ten dla laika może wydawać się skomplikowany, jednak pracownicy oddziału zajmującego się kwalifikacją robią wszystko, by taki nie był. Poza tym warto go przejść, by stworzyć dzieciom ciężko doświadczonym przez los ciepłą i kochającą rodzinę oraz dać poczucie bezpieczeństwa i stałości, którego wcześniej nie miały.

Scenariusz pisze życie

Łukasz, z zawodu grafik (programista), od kilku lat pracuje zdalnie. Jego żona Dagmara to wykładowczyni w Akademii Muzycznej w Poznaniu. Kilka lat temu postanowili przejąć opiekę nad niepełnosprawnymi intelektualnie braćmi Łukasza. Nie spodziewali się, że ich rodzina jeszcze się powiększy. Życie napisało jednak inny scenariusz. 4 lipca 2017 r. dołączyła do nich pełna energii jedenastoletnia Agnieszka (na prośbę rodziny imię nastolatki zostało zmienione).

– To był przypadek. Kiedy z żoną zdecydowaliśmy się przejąć opiekę nad moimi niepełnosprawnymi braćmi, by odciążyć rodziców, przeprowadziliśmy się bliżej nich. Agnieszka była córką sąsiadów, których kojarzyłem z dzieciństwa. Odkąd pamiętam, był tam problem z alkoholem. Kiedy się sprowadziłyśmy, przyszła zobaczyć, kim jesteśmy, a że z poprzednimi lokatorami miała dobre relacje i często ich odwiedzała, także i do nas zaczęła

regularnie przychodzić – opowiada Łukasz. – Z tygodnia na tydzień spędzała z nami coraz więcej czasu, a ponieważ była komunikatywna i otwarta, zaczęła się zwierzać. Nie były to historie sielankowego dzieciństwa. Alkohol i problemy wychowawcze były tam na porządku dziennym. Chcieliśmy jej pomóc. W Miejskim Ośrodku Pomocy Rodzinie dowiedzieliśmy się, że mamie Agnieszki grozi utrata lub ograniczenie praw rodzicielskich, a w takim przypadku „mała” trafi do domu dziecka. Nie chcieliśmy do tego dopuścić.

Trudna decyzja

Decyzja o zostaniu rodziną zastępczą nie była łatwa. Poprzedziła ją narada z najbliższymi.

– Nie mamy własnych dzieci, nie wiedzieliśmy, czy sobie poradzimy. Tym bardziej że Agnieszka ma spory bagaż doświadczeń. Mieliśmy obawy, czy będziemy w stanie jej pomóc w przepracowaniu traumy, której doświadczyła – przyznaje Łukasz. – Poza tym nie wszyscy z najbliższych stanęli za nami murem, bo przyjęcie Agnieszki pod dach to nie tylko rewolucja w naszym małżeństwie, ale w całej rodzinie. Mimo wielu obaw, wiedzieliśmy jednak, że możemy dać cząstkę tego, co mamy – bezpieczny dom.

Czerwiec 2017 roku. Decyzja zapadła. Najtrudniejsza była rozprawa sądowa. Biologicznej matce Agnieszki sąd ograniczył prawa rodzicielskie i przyznał opiekę Łukaszowi i Dagmarze.

– Rozprawa była trudnym doświadczeniem dla nas wszystkich. Agnieszka do sądu przyszła z mamą, a wychodziła z nami. Targały nią emocje. Choć wiedziała, że chcemy jej pomóc, rozstanie z mamą było bolesne. Długo dochodziła do siebie... – Łukasz zawiesza głos. – To było jednak najlepsze rozwiązanie.

W świecie nastolatki

Maj 2021 r. Do pokoju wchodzi uśmiechnięta Agnieszka.

– Właśnie mam przerwę w lekcjach – mówi nieśmiało. – Lubię się uczyć zdalnie, ale tęsknię za koleżankami i niektórymi nauczycielami. Najbardziej lubię biologię, bo kocham zwierzęta. Mam dobre stopnie – przyznaje z dumą.

– Zgadza się. Zanim zaczęła się pandemia i zdalne nauczanie, przez rok uczyliśmy się w domu, dzięki temu nadgoniliśmy dużo materiału – wtrąca Łukasz.

– Co lubię robić w wolnym czasie? Grać w planszówki, chodzić z rodziną na spacer. Gram też trochę na gitarze, ale nie umiem jeszcze zbyt wielu piosenek... – opowiada.

– Ale słuch ma doskonały. Od ponad dwóch lat śpiewa w Chórze Dziewcząt „Skowronki” – komplementuje Łukasz.

– Poznałam tam dużo fajnych ludzi – mówi. – Kiedyś chciałam zostać piosenkarką, ale dziś bardziej podobają mi się tatuaże – uśmiecha się Agnieszka.

Czas wracać do lekcji...

Podarować szczęście

Łukasz przyznaje, że pierwsze półtora roku było dla całej rodziny emocjonalnym rollercoasterem.

– Agnieszka była dzieckiem zaniedbanym, miała spory deficyt uwagi ze strony innych. Kiedy nas odwiedzała, znajdowała się w centrum uwagi, jednak na dłuższą metę nie mogliśmy tak funkcjonować, zresztą nie byłoby to dobre dla jej rozwoju – mówi Łukasz. – Pojawił się bunt i to, co charakterystyczne dla dzieci znajdujących się w pieczy

czujemy się bezradni w trudnych sytuacjach wychowawczych. Ostatnio uczestniczyliśmy np. w warsztatach dotyczących złości u dzieci – przyznaje Łukasz. – W Centrum Wspierania Rodziny ze stałej pomocy psychologicznej korzysta też Agnieszka.

Szansa dla rodziny

W marcu 2020 r. ruszyła druga edycja projektu. Do 2023 r. pomocą objętych zostanie 2405 osób, w tym m.in. 500 rodzin biologicznych i 168 dzieci z rodzin zastępczych zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym z terenu jednostki gmin powiatu poznańskiego i Poznania.

– Uczestnicy mogą liczyć na wsparcie psychologiczne i pedagogiczne. Postanowiliśmy jednak poszerzyć ofertę o usługi kierowane do dzieci ze specjalnymi potrzebami – mówi Marta Tyłenda, pedagog z Klubu Dobrych Rodziców działającego w Centrum Wspierania Rodzin „Swoboda” w Poznaniu. – Rodzice mogą skorzystać między innymi z diagnozy FAS, tj. alkoholowego zespołu płodowego, zajęć terapii sensorycznej, konsultacji logopedycznych i fizjoterapii.

Po pomoc zgłaszają się rodzice biologiczni, których dzieci umieszczone są w pieczy zastępczej, a także ci, którym grozi odebranie dzieci.

– Najczęściej rodzice sygnalizują problemy wychowawcze. Tymczasem w tle jest alkohol, bezrobocie czy ubóstwo, a to przekłada się na rodzinne relacje. Staramy się pracować z uczestnikami nad rozwojem kompetencji rodzicielskich i opiekuńczych – podkreśla Marta Tyłenda.

Walczyć o uwagę

W lipcu minęły cztery lata od chwili, gdy Agnieszka trafiła do rodziny Łukasza i Dagmary. Po dawnych emocjonalnych burzach prawie nie ma już śladu. Sprzeczki oczywiście się zdarzają, jak w każdej rodzinie.

– Z moimi braćmi od początku nawiązała porozumienie. Dogadują się, choć zdarza się jeszcze, że prowadzą podjazdowe wojenki, walcząc o uwagę. Z rodziną biologiczną stosunki też się unormowały. Początki były trudne, bo jej krewni obwiniali ją za to, co się stało. Często dzwoniли i wymuszali spotkania. Dziś to Agnieszka decyduje, kiedy i na jakich warunkach będzie się z nimi kontaktować – opowiada Łukasz. – Czy podjęlibyśmy jeszcze raz decyzję o zostaniu rodziną zastępczą? Tak, bo Agnieszka nas zmieniła. Bez niej byłibyśmy innymi ludźmi. Wniosła w nasze życie sporo emocji, przede wszystkim tych pozytywnych. ■

Reportaż ukazał się w e-magazynie unijnym „Nasz Region”, dostępnym na stronie www.wrpo.wielkopolskie.pl. Projekt „Poprawa dostępu do usług społecznych wspierających rodzinę i rodzinną pieczę zastępczą na terenie MOF Poznania” realizowany był w latach 2017-2020. Całkowita wartość przedsięwzięcia to ponad 13,3 mln zł, z czego unijne dofinansowanie wyniosło około 12,6 mln zł. Obecnie prowadzona jest druga edycja przedsięwzięcia, która potrwa do 28 lutego 2023 roku.

Więcej dróg dla cyklistów

Poznań od wielu lat inwestuje w infrastrukturę rowerową i wzorem aglomeracji europejskich sieć takich dróg regularnie się powiększa.

Taki trend obserwujemy zarówno w mieście, jak i w okolicznych gminach. Wpisuje się to w większy plan tworzenia rozwiązań alternatywnych dla samochodu. Dzięki siatce połączeń kolejowych, autobusowych i tramwajowych można już wygodnie poruszać się między stolicą regionu i okalającymi ją gminami. Rower doskonale uzupełnia ten system.

Dzięki takim rozwiązaniom Poznań staje się coraz bardziej ekologiczny, coraz więcej ludzi przesiada się z samochodu na rower. To, co jeszcze niedawno było modą, staje się codziennym nawykiem dla coraz większej grupy Wielkopolan. Czasami jest to konieczność we wciąż zatłoczonej metropolii.

Nowe ścieżki w powiecie...

Rosnąca w dużym tempie liczba rowerzystów zmusza samorządy do inwestowania w nowe ścieżki rowerowe czy pieszo-rowerowe, wymaga też zmian w inżynierii ruchu, tak aby podróż jednoślądem była bezpieczna. Zmniejszanie obszarów pokrywania się ruchu rowerowego z samo-

ceń. W godzinach wieczornych przejazd rowerem nieoświetloną ulicą był nie lada wyzwaniem. Obecnie trwają prace polegające na budowie równoległej do ul. Złotowskiej ścieżki rowerowej i chodnika, od ronda przy ulicy Małwowej do skrzyżowania ulicy Złotowskiej z Perzycką.

...i w Poznaniu

Miejsca, gdzie powstają nowe ścieżki dla rowerzystów, jest więcej na mapie Poznania. Rozbudowuje się trasa grunwaldzka, gdzie w ramach trzeciego etapu powstanie kolejne 800 metrów drogi rowerowej. Na ulicy Zwierzynieckiej z kolei powstanie dwukierunkowa droga prowadząca od ronda Kaponiera do ul. Zeylanda, która połączy Śródmieście z Jeżycami. Na Wildzie zaś pojawi się 350-metrowy odcinek trasy wzdłuż ulicy Dolna Wilda, między ulicami Piastowską i Czechosłowacką.

Poprawa bezpieczeństwa komunikacyjnego zależy też od samych mieszkańców miasta, którzy oddając swoje głosy w ramach budżetów obywatelskich, popierają powstawanie nowej infrastruktury

FOT. ARCHIWUM WORD W POZNANIU

Sieć dróg rowerowych regularnie się powiększa, zarówno w Poznaniu, jak i w okolicznych gminach.

Ważna modernizacja

Równoległe do rozbudowy rowerowej sieci komunikacyjnej, prowadzone są też cykliczne inspekcje miejskich dróg w aspekcie zwiększania bezpieczeństwa wszystkich uczestników ruchu. Zmodernizowane zostaną na przykład istniejące już elementy infrastruktury m.in. na ulicach Warszawskiej, Szeliogowskiej, Księcia Mieszka I. Prace będą polegać na wymianie nawierzchni, zmianie oświetlenia, remontach tuneli. Na Łazarzu powstaną przejazdy rowerowe na dwóch skrzyżowaniach. Zmieniać się też będzie organizacja ruchu w strefie płatnego parkowania poprzez wymalowanie kontrapasów rowerowych na niektórych jednokierunkowych ulicach.

Czasami niewielkie zmiany w istniejącym już układzie drogowym pozwalają uzyskać bardzo dobre efekty. Zmiana oznakowania poziomego i pionowego pomaga niejednokrotnie usprawnić ruch, wyeliminować krytyczne punkty styku ruchu samochodowego z pieszym i rowerowym, a tym samym zmniejszyć ryzyko wystąpienia niebezpiecznych sytuacji. W tym roku, w mie-

scie pracowników Wojewódzkiego Ośrodka Ruchu Drogowego w Poznaniu.

Na ulicach miasta, zwłaszcza latem, gdy mamy rowerowy szczyt komunikacyjny, intensywne działania profilaktyczno-edukacyjne prowadzi Straż Miejska Miasta Poznania. Funkcjonariusze tej formacji są obecni w najbardziej uczęszczanych przez cyklistów rejonach miasta, jak ścieżki wokół jeziora Maltańskiego czy Wartostrada. Dzielą się wiedzą o zasadach bezpiecznego poruszania się rowerem, wyjaśniają wątpliwości z zakresu przepisów ruchu drogowego, rozdają rowerzystom elementy odbłaskowe. W gminach zaś te zadania realizowane są przez funkcjonariuszy lokalnych komend i posterunków policji.

Edukację dzieci z zakresu zasad bezpiecznego poruszania po drogach od wielu lat realizują też pracownicy WORD Poznań wraz ze strażnikami miejskimi i policjantami. Podczas wizyt w przedszkolach, szkołach, a w czasie wakacji również na półkoloniach, przekazują wiedzę komunikacyjną najmłodszym. Są to działania wzorowane na modelach wypracowanych przed laty np. w krajach skandynawskich. Ich skuteczność została dawno temu udowodniona, co doskonale odzwierciedlają tamtejsze statystyki wypadkowe.

Podobne działania kierowane są też do grup seniorów, którzy coraz chętniej przesiadają się na rower. W tym przypadku odświeżenie wiedzy o przepisach ruchu drogowego ma kapitalne zna-

czenie. Ale nie tylko. Ważne jest też uświadamianie seniorom ich ograniczeń wynikających z wieku i kondycji. Z biegiem czasu nasza sprawność i refleks pogarszają się, a na podjęcie decyzji i wykonanie manewru na drodze potrzebujemy więcej czasu. Czasami ułamki sekund ważą o naszym losie.

Zmiany w przepisach

Zarówno zmiana infrastruktury drogowej na bardziej ekologiczną i bezpieczną, jak i edukacja oraz profilaktyka, to działania rozpisane na lata. To procesy, które zachodzą powoli, ale prowadzą jednoznacznie do poprawy stanu bezpieczeństwa wszystkich użytkowników dróg. Naszym celem jest wyeliminowanie w przyszłości zdarzeń drogowych, w wyniku których w statystykach widniałyby osoby ranne i ofiary śmiertelne.

Na koniec warto przypomnieć o zmianach w przepisach o ruchu drogowym, które weszły w życie w tym roku. Kierujący pojazdem, widząc pieszego zbliżającego się do oznakowanego przejścia, ma obowiązek ustąpić mu pierwszeństwa. Piesi muszą jednak pamiętać, że nie mają pierwszeństwa przed tramwajem. Poza tym, zakazuje się im korzystania z wszelkich urządzeń, które mogłyby zakłócić ich uwagę podczas przechodzenia przez przejście. Dotyczy to na przykład telefonów.

Rodzice dowożący dzieci do szkół czy przedszkoli powinni zwrócić szczególną uwagę na oznakowanie dróg przed tymi placówkami. Przy wielu szkołach wprowadzono rozwiązania mające na celu zwiększenie przepustowości ulic. Wiąże się to między innymi z ograniczonymi możliwościami postoju lub zatrzymywania się. W wielu miejscach postawiono też znaki ograniczające prędkość.

Wracając z wakacji, miejmy te wszystkie sprawy na uwadze, a przyczynimy się do uniknięcia nieszczęścia. To od nas wszystkich zależy bezpieczeństwo w ruchu drogowym. Szerokiej drogi!

Marek Szykor WORD Poznań

Coraz więcej ludzi przesiada się z samochodu na rower. To, co jeszcze niedawno było modą, staje się codziennym nawykiem

chodowym to tylko jedno z działań na rzecz zwiększenia bezpieczeństwa na drogach Poznania i powiatu.

Do sporych inwestycji w tej dziedzinie można zaliczyć na przykład przebudowę ulicy Złotowskiej, łączącej Poznań ze Skórzewem, a dalej z kolejnymi wsiami gminy Dopiewo. Do tej pory ruch pieszy odbywał się na długim odcinku nieutwardzonym poboczem, a ruch rowerowy jezdnią tej drogi. Przy dużym natężeniu ruchu w godzinach porannego i popołudniowego szczytu istniało duże ryzyko potra-

tury drogowej. I tak, w tym roku głosami poznańców zdecydowano, że Szczepankowo zostanie połączone z istniejącą infrastrukturą rowerową na wiadukcie w ciągu ul. Bolesława Krzywoustego. Zostanie wybudowana droga rowerowa wzdłuż ulicy Ługańskiej, między ulicami Szczepankowo i Łłowską. Kolejna inicjatywa to odcinek drogi na ulicy Kórnickiej, między ul. Przysiań i Piotrowo. W ramach budżetu obywatelskiego powstanie też droga rowerowa i chodnik na ulicy Szymanowskiego.

FOT. ARCHIWUM SMMIP

Straż Miejska Miasta Poznania jest obecna w najbardziej uczęszczanych przez cyklistów rejonach miasta.

WOJEWÓDZKA RADA BEZPIECZEŃSTWA RUCHU DROGOWEGO W POZNANIU

www.brd.poznan.pl

Redaguje zespół: Sławomir Brandt, Wojciech Głuszak, Maciej Bednik, Piotr Monkiewicz, Marek Szykor, Dariusz Fleischer
Adres redakcji: WORD, 61-623 Poznań, ul. Wilczak 53, tel. 61 829-01-88

Wielki Dzień Pszczół w Kaliszu

Jak samorząd województwa wspiera pszczelarstwo w regionie?

Jarmark pszczelarski, pokazy bartnictwa, prezentacja pasieki edukacyjnej oraz domków do apiterapii (leczenia miodem), degustacja potraw przyrządzonych na bazie miodu – to tylko niektóre spośród atrakcji przygotowanych przez Samorząd Województwa Wielkopolskiego dla uczestników imprezy plenerowej, która odbyła się 8 sierpnia na terenie Rezerwatu Archeologicznego w Kaliszu Zawodziu. Cel, który przyświecał organizatorom, to przede wszystkim uświadomienie społeczeństwu, jak ważną rolę w naszym życiu odgrywają pszczoły.

Na węzę i ciasto

Problem wymierania pszczoł staje się coraz poważniejszy. Dotyczy nie tylko pszczoły miodnej, którą w ulach opiekuje się człowiek, ale także gatunków pszczoł samotnic, spotykanych w naszych ogrodach i na łąkach; m.in. z tego względu 8 sierpnia ogłoszono w Polsce Wielkim Dniem Pszczoły.

Kaliskie wydarzenie stanowiło świetną okazję do tego, aby podsumować dotychczasowe działania Samorządu Województwa Wielkopolskiego na rzecz pszczelarstwa.

Wicemarszałek Krzysztof Grabowski oraz radni Joanna Król-Trąbka i Jan Grzesiek przy stoisku KGW w Rusku.

Przypomnijmy, że od kilku lat z budżetu regionu przeznaczane są znaczne środki na ten cel.

– Wielkopolska, jako jeden z pierwszych regionów w kraju, zaoferowała pszczelarzom konkretne wsparcie finansowe. Od 2018 roku przeznaczamy na ten cel fundusze w wysokości około 2 milionów złotych rocznie. W poprzednich latach pomoc finansowa umożliwiała zakup węży pszczelej, czyli szablonych z wytłoczonymi komórkami w kształcie plastra, umieszczanych wewnątrz ula – wyjaśnia wicemarszałek

Krzysztof Grabowski. – W tym roku dofinansowujemy kupno ciasta pszczelego, będącego pokarmem dla pszczoł. Od czterech lat finansowo wspieramy również zakup sadzonek drzew miododajnych w całej Wielkopolsce. Staramy się też dbać o to, aby środowisko pszczelarstwa było jak najlepiej zintegrowane, a trud pszczelarzy doceniany przez mieszkańców województwa.

Stąd pomysł zorganizowania imprezy plenerowej.

„Kradzież miodu”?

Słoneczna aura i atrakcyjny program imprezy przycią-

Inszenizacja historyczna zaprezentowana przez Kancelarię Komesa Mikołaja Bronisza.

nęły do kaliskiego Zawodzia ponad 4000 osób. W Wielkim Dniu Pszczoł w Kaliszu uczestniczyli m.in. starosta kaliski Krzysztof Nosal, wiceprezydent Kalisza Mateusz Podsadny, radni województwa wielkopolskiego (Jan Grzesiek, Andrzej Plichta, Joanna Król-Trąbka), wójtowie, burmistrzowie oraz przedstawiciele i prezesi wielkopolskich związków pszczelarskich. Wydarzenie rozpoczęło się w samo południe. Przy wspólnym stole z miodowymi przysmakami zwiedzających oraz gości powitał wicemarszałek Krzysztof Grabowski.

W ramach imprezy przygotowano m.in. konkurs na „Najładniejsze stoisko Wielkiego Dnia Pszczoły”, w którym rywalizowały koła gospodyń wiejskich z terenu województwa wielkopolskiego. Wyroby z miodem przygotowały i prezentowały KGW z: Liskowa, Stawiszyna, Czekanowa, Wtorku, Ruska, Sobótki, Kołatajewa, Kuźni oraz Lewkowa. Wszyscy biorący udział w rywalizacji otrzymali nagrody rzeczowe.

Dużym zainteresowaniem uczestników Wielkiego Dnia Pszczoły cieszyły się inscenizacje historyczne przygotowa-

ne przez Kancelarię Komesa Mikołaja Bronisza, należąca do Bractwa Rycerskiego Ziemi Kaliskiej. Aktorzy w strojach z epoki średniowiecza prowadzili pokazy wyrobu świec cysterek oraz pokazy wybijania pieczęci z wosku. Zaaranżowali również inscenizację pt. „Kradzież miodu”, która przedstawiała złodzieja, wspinającego się na drzewo i wykradającego miód, przyłapanego następnie przez strażników i przekazanego w ręce władz.

Rekonstrukcje historyczne z czasów wieków średnich przypominały o roli, jaką wówczas odgrywały lasy wraz z barciami drzewnymi i pozyskiwanymi z nich pożytkami pszczelimi.

Organizatorzy zadbał również o odpowiednią oprawę muzyczną wydarzenia, za którą odpowiedzialna była Orkiestra Dęta Kopali Węgla Brunatnego Konin S.A.

Przygotowanie imprezy plenerowej było możliwe dzięki współfinansowaniu wydarzenia ze środków pomocy technicznej Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2014-2020 w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich.

Weź udział w konkursie fotograficznym

Zdjęcia to twoja pasja? Pochwal się talentem. Zapraszamy do udziału w drugiej edycji konkursu fotograficznego „PROW w obiektywie”. Prace można nadsyłać do 29 października.

Konkurs, którego organizatorem jest jednostka regionalna Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich w Wielkopolsce, ma pokazywać zmiany, jakie dokonały się na wielkopolskiej wsi pod wpływem działań i inwestycji finansowanych ze środków unijnych poprzez Program Rozwoju Obszarów Wiejskich (PROW).

Przypomnijmy, że w ramach tego programu Samorząd Województwa Wielkopolskiego wspiera inwestycje związane m.in. z: budową i moderniza-

cją dróg lokalnych, gospodarką wodno-ściekową, budową lub przebudową targowisk, infrastrukturą przeznaczoną na cele kulturalne, infrastrukturą turystyczną i rekreacyjną, renowacją obiektów zabytkowych, a także projektami kulturowymi regionalne tradycje i dziedzictwo kulturowe.

W tym roku prace konkursowe można zgłaszać do 29 października w pięciu kategoriach tematycznych: a) „Infrastruktura dofinansowana z Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich” – zdjęcia obiektów zrealizowanych przy wsparciu Unii Europejskiej w ramach PROW 2014-2020 lub PROW 2007-2013; b) „Wielkopolska wieś z lotu ptaka” – prace przedstawiające krajo-

braz wiejski z „góry”; c) „Jak Wielkopolanie dbają o tradycję?” – fotografie wykonane podczas wydarzeń związanych z promocją dziedzictwa kulturowego regionu; d) „Turystyka na obszarach wiejskich” – zdjęcia obiektów, atrakcji turystycznych, ciekawych miejsc wartych odwiedzenia w regionie; e) „Wielkopolska na talerzu” – prace pokazujące tradycyjne wielkopolskie dania kulinarne.

Do wygrania atrakcyjne nagrody w postaci voucherów do internetowego sklepu fotograficznego. Pula nagród wynosi łącznie aż 25 tysięcy złotych. Regulamin konkursu dostępny jest na stronie internetowej www.wielkopolskie.ksow.pl.

Zdjęcie Katarzyny Wojtkowiak-Żaczek pt. „Nasze miasteczko” zajął II miejsce w pierwszej edycji konkursu „PROW w obiektywie” (w 2020 roku) w kategorii „Jak PROW zmienił wielkopolską wieś?”.

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

„Europejski Fundusz Rolny na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich: Europa inwestująca w obszary wiejskie”.

Publikacja opracowana przez Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu, Instytucja Zarządzająca PROW 2014-2020 – Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi.
Publikacja współfinansowana jest ze środków Unii Europejskiej w ramach Krajowej Sieci Obszarów Wiejskich Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2014-2020.

Stronę redagują: Katarzyna Sobczak, Adrian Kapuściński – Departament Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego
al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 626 60 00, fax 61 626 60 04, e-mail: dow.sekretariat@umww.pl, www.dprow.umww.pl

www.wrpo.wielkopolskie.pl

Wielkopolski Regionalny Program Operacyjny na lata 2014-2020

- WTK poniedziałek godz. 19.15 i wtorek godz. 17.50
- TV Pro Art środa godz. 20.50 i niedziela godz. 18.50
- TV Asta czwartek i piątek godz. 17.45

Małe miasta, duże zmiany

Dawna fabryka tlenu w Czempieniu, dworzec kolejowy w Grodzisku Wlkp. albo budynek dawnej szkoły w Krobi – te miejsca nie straszą już swoim widokiem.

Rewitalizacja w Wielkopolsce wkracza w ważny etap. Samorządy kończą inwestycje, na które wcześniej otrzymały dofinansowanie unijne z WRPO 2014+. Nowa infrastruktura jest najczęściej początkiem długofalowych zmian, które mają pomóc samorządom w rozwiązywaniu wcześniej zdiagnozowanych kryzysów miejskich, takich jak choćby bezrobocie, ubóstwo, bierność czy marazm życiowy.

– Bo rewitalizacja to coś całkiem innego niż betonowanie rynków, a i z zasadzeniem drzew związek ma pośredni – uważa Rajmund Ryś, współtwórca ustawy o rewitalizacji z 2015 roku. Trudno nie zgodzić się z jego słowami, ponieważ właściwie podejście do rewitalizacji skupia się na aspekcie społecznym, a sam proces jest rozpisany na wiele lat.

Otrzymali „tlen”

Przykład Czempienia pokazuje, że tak naprawdę rewitalizacja to nie tylko poprawa jakości życia mieszkańców danego obszaru. Jest to przede wszystkim kompleksowy proces wyprowadzania ze stanu kryzysowego (poprzez działania na rzecz społeczności lokalnej) obszarów zdegradowanych.

Kilka lat temu przeprowadzono tu diagnozę, z której wyniknęło, że mieszkańcy mają utrudniony dostęp do kultury czy usług medycznych, i w pewnym stopniu są w jakiś sposób wykluczeni społecznie. Chcieli, by w jednym miejscu można było pójść na spotkanie, posłuchać koncertu czy zrobić badania profilaktyczne. W ten sposób narodził się pomysł zaadaptowania terenów poprzemysłowych.

Tak powstał projekt modernizacji budynku po dawnej fabryce tlenu (z ponad 100-letnią historią), znajdującego się pomiędzy urzędem gminy a dworcem. Obiekt otwarto pod koniec sierpnia, a powstało tu Centrum Aktywizacji Społecznej. Na ponad 1500 metrów kw. swoją siedzibę mają centrum kultury i biblioteka, a także organizacje pozarządowe i podmioty

Otwarcie Centrum Aktywizacji Społecznej „Tlenownia” w Czempieniu odbyło się 27 sierpnia.

Centrum Krobi jest zielone, powstało również sporo terenów spacerowych.

ekonomii społecznej. Będą tu również prowadzone badania profilaktyczne, warsztaty terapeutyczne, a także próby i występy chórów czy orkiestry.

W ramach rewitalizacji mieszkańcy mogą się już cieszyć z nowego wyglądu Zielonego Rynku (który zielony nie jest tylko z nazwy), gdzie powstały alejki spacerowe, plac zabaw i siłownia zewnętrzna. Zadbano o liczne nasadzenia. Ozdobą przestrzeni spacerowej jest też aleja Instrumentów, na której zamontowano duże reprodukcje instrumentów muzycznych. Park zyskał też podświetlaną fontannę, a nieopodal niej powstała tętniąca solankowa. Po byt w tętni jest szczególnie pomocny w profilaktyce i le-

czeniu alergii i uczuleń, nieodczynnności tarczycy, niewydolności krążenia i nadciśnienia. Na wszystkie te inwestycje Czempień pozyskał prawie 13,8 mln zł z UE.

Dworzec na nowo

Na pomysł przywrócenia dworca kolejowego mieszkańcom wpadły natomiast władze Grodziska Wlkp. Niedługo budynek tętnił życiem. Jeszcze pod koniec lat 80. kursowały stąd pociągi do Opalenicy i Kościana. Potem budynek zaczął podupadać. Mieszkańcy nie korzystali z niego i trzeba było coś zrobić. To na pewno nie była wizytówka miasta.

Samorząd pozyskał na adaptację i przebudowę budynku po byłym dworcu PKP

wiektwa, malarstwa czy rzeźbiarstwa.

Pięć etapów

Podobnie do rewitalizacji myślał w Krobi. Miasto pozyskało prawie 11 mln zł z UE na przemiany społeczno-przestrzenne zdegradowanego centrum. Projekt obejmuje pięć działań inwestycyjnych. Do tej pory realizowano w pełni trzy z nich. W 2018 r. wykonano utwardzenie dróg pieszo-rowerowych wzdłuż tzw. Rowu Krobskiego, znajdującego się w pobliżu wyspy Kasztelańskiej. Teren stał się atrakcyjny zarówno dla pieszych, jak i rowerzystów, a także przyjazny dla zwierząt wodnych, zwłaszcza ptaków. Budynek dawnej szkoły na wyspie również odnowiono i udostępniono mieszkańcom. To tutaj swoją siedzibę mają organizacje pozarządowe, Klub Wsparcia Rodzin czy świetlica socjoterapeutyczna.

W maju tego roku zakończono drugą część projektu. Chodzi o „Bezpieczną drogę do szkoły, pracy, na zakupy i do miejsc sportowo-rekreacyjnych”. Przedsięwzięcie obejmuje ul. Szkolną i prof. Józefa Zwierzyckiego oraz plac Tadeusza Kościuszki i Ogród Ludowy. Ważnym elementem tej inwestycji była również budowa podziemnego zbiornika do retencjonowania wody o poj. 115 m³ co i w tym przypadku powinno zapobiegać występowaniu podtopień podczas gwałtownych opadów.

W czerwcu natomiast zakończono budowę Centrum Bibliotecznego-Kulturalnego KROB_KULT. W efekcie powstał nowoczesny parterowy budynek z antresolą. Na parterze znalazły się pomieszczenia dla księgozbiorów, kącie zabaw dla dzieci, wielofunkcyjna sala, pomieszczenia gospodarcze oraz toalety. Z kolei na antresoli umieszczono czytelnik, salę komputerową obejmującą pięć stanowisk, toaletę, pomieszczenia biurowe i zaplecze sanitarne. Do połowy 2022 r. przebudowany zostanie rynek, a do przeprowadzenia jest jeszcze renowacja wyspy Kasztelańskiej.

MARK

DOFE we wrześniu

W dniach 17-19 września odbędą się Dni Otwarte Funduszy Europejskich. Tym razem w formule hybrydowej (stacjonarnie lub online). Taką decyzję podjęło Ministerstwo Funduszy i Polityki Regionalnej – główny organizator akcji.

Każdy beneficjent biorący udział w akcji sam zdecyduje, czy chce otworzyć swoje podwoje dla odwiedzających, czy też, wzorem ubiegłego roku, spotka się z nimi online. Wielkopolska przyłączy się do tego wydarzenia. Naszą specjalnością są wejścia antenowe: będziemy pokazywać wybrane imprezy/ projekty unijne na antenie Wielkopolskiej Telewizji Kablowej oraz w internecie. Będziemy w różnych miejscach regionu: od Poznania, przez Piłę, Wolsztyn, Rychwał, Odolanów, skończywszy na Czempieniu. Władze ostatniego miasta szykują również moc atrakcji dla mieszkańców na terenie zrewitalizowanej „Tlenowni”.

DOFE w Wielkopolsce to jednak nie tylko relacje telewizyjne. To szereg wydarzeń stacjonarnych. Na przykład w Gnieźnie odbędzie się interaktywny spektakl na dziedzińcu Starego Ratusza, w Poznaniu zapraszamy na spacer z archeologiem śladami piastowskich przodków. W programie zwiedzanie Rezerwatu Genius loci oraz wnętrza kościoła Najświętszej Maryi Panny. Z kolei Zakład Zagospodarowania Odpadów Olszowa zaprasza do udziału w zajęciach edukacyjnych.

Lista wszystkich wielkopolskich atrakcji dostępna jest na stronie dniotwarte.eu.

To również za pośrednictwem tego portalu będzie można wziąć udział w konkursach online, obejrzeć materiały filmowe, przeczytać artykuły o projektach – i dowiedzieć się, w jaki sposób fundusze UE zmieniają nasz kraj.

MARK

Medycyna bardziej online

E-wizyta, telerehabilitacja pacjenta w domu czy e-monitorowanie chorych z problemami kardiologicznymi.

Takie usługi teleinformatyczne zostaną wkrótce wprowadzone w pięciu szpitalach: Wielkopolskim Centrum Onkologii, SZOZ nad Matką i Dzieckiem w Poznaniu, Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Kaliszu, Wojewódzkim Szpitalu Zespolonym w Koninie oraz Szpitalu Wojewódzkim w Poznaniu. Placówki medyczne otrzymały na ten cel ponad 11 mln zł dotacji unijnej z WRPO 2014+.

W ośrodkach zafunkcjonuje też elektroniczne zarządzanie ruchem pacjenta czy telewizyta. Pacjent od momentu wejścia do szpitala będzie kierowany przez system telenawigacji. Z kolei kadry medyczne będą mogły czerpać z bazy online wyników przeprowadzonych badań specjalistycznych u pacjenta, w różnych placówkach. To sprawdzi się w sytuacjach nagłych, kiedy trzeba szybko wykonać badanie, które w danym momencie nie jest dostępne w szpitalu.

– Usługi elektroniczne mogą przyspieszyć wiele czynności i warto w nie inwestować. Pieniądze z naszej puli środków unijnych, które dziś przekazujemy, to konkretny zastrzyk finansowy, umożliwiający zakup wielu urządzeń, oprogramowania i wdrożenie tego do normalnego funkcjonowania szpitali. Mam nadzieję, że z ogromną korzyścią dla pacjentów – mówił marszałek Marek Woźniak, który

Dyrektorzy szpitali odebrali 25 sierpnia symboliczne czeki.

25 sierpnia podpisał umowy z dyrektorami placówek. Marszałek przypomniał również, że z WRPO 2014+ dofinansowano już projekty związane z rozwojem e-usług w samorządach, a te kwestie w jeszcze większym stopniu będą wspierane w perspektywie unijnej 2021-2027.

MARK

Wielkopolskie projekty w finale

Aż 5 projektów z Wielkopolski znalazło się w gronie finalistów XIV edycji konkursu RegioStars Awards 2021.

Zostały one wybrane w pięciu kategoriach przez panel europejskich naukowców. W doborowym towarzystwie są beneficjenci WRPO 2014+, a wśród nich:

Firma Hipromine S.A. z Robakowa – Opracowanie przemysłowej technologii Bioinsec – prototypu bioreaktora służącego do zużycia produktów ubocznych i odpadów warzywno-owocowych na potrzeby hodowli larw owadów (kategoria: Smart Europe);

Firma ENForce Medical Technologies sp. z o.o. z Poznania – Wzmocnienie potencjału innowacyjnego przedsiębiorstwa poprzez stworzenie bionicznej stopy (kategoria: Fair Europe);

Samorząd Województwa Wielkopolskiego – Zakup taboru kolejowego dla regionalnych pasażerskich przewozów kolejowych (kategoria: Topic of the year – European year of rail 2021);

Samorząd Województwa Wielkopolskiego – Gospodarka 2050 – H₂ Wielkopolska – hydrogen direction – projekt, który angażuje do współpracy MSP, JST, naukę i wszystkich entuzjastów tematyki wodorowej (kategoria: Green Europe);

Ortopedyczno-Rehabilitacyjny Szpital Kliniczny im. W.

Projekty z Wielkopolski są różnorodne: od zakupu pociągów, przez opracowanie stopy bionicznej i prototypu bioreaktora, promocję wodoru, skończywszy na rehabilitacji młodych pacjentów z porażeniem mózgowym.

Deği UM im. K. Marcinkowskiego w Poznaniu – Upowszechnianie technologicznie wspomaganą diagnostyki funkcjonalnej i rehabilitacji dzieci i młodych dorosłych z MPD w województwie wielkopolskim (kategoria: Fair Europe).

Finaliści konkursu – beneficjenci, zostaną zaproszeni na szkolenia z zakresu komunikacji oraz do zaprezentowania swoich projektów podczas Europejskiego Tygodnia Regionów i Miast (11-14 października). To doroczne wydarzenie w Brukseli poświęcone poli-

tyce regionalnej. Impreza ta jest jedyną w swoim rodzaju platformą komunikacji i tworzenia sieci kontaktów, zrzeszającą regiony i miasta z całej Europy.

Przed nami kolejny etap, czyli wybieranie zwycięzców RegioStars Awards 2021 w 5 kategoriach (Smart Europe, Green Europe, Fair Europe, Urban Europe i Temat roku: Zwiększenie ekologicznej mobilności w regionach: Europejski Rok Kolei 2021), w tym również w drodze głosowania online.

Więcej szczegółów na ten temat na stronie regiostarsawards.eu. Zachęcamy do oddawania głosów na projekty z Wielkopolski.

Przypomnijmy, że konkurs RegioStars Awards jest corocznie organizowany przez Dyрекję Generalną ds. Polityki Regionalnej i Miejskiej Komisji Europejskiej. Ma na celu wyróżnienie innowacyjnych projektów współfinansowanych z funduszy europejskich, które są atrakcyjne i inspirujące dla innych krajów czy regionów.

MARK

Fundusze europejskie dla Wielkopolski na skróty

► **Gniezno:** 6 zadaszonych peronów autobusowych, 87 miejsc postojowych dla aut (5 z nich przeznaczonych dla osób z niepełnosprawnościami). Do tego nowe chodniki oraz ścieżki rowerowe, wiaty dla rowerów, elektroniczna informacja pasażerska, biletomaty, monitoring wizyjny, panele fotowoltaiczne, a nawet czujniki czystości powietrza. To wszystko znajduje się w niedawno otwartym Zintegrowanym Centrum Przesiadkowym w Gnieźnie. Obiekt – wybudowany także dzięki ponad 4,5 mln zł dotacji (z puli unijnej zarządzanej przez władze regionu) – ma służyć mieszkańcom powiatu gnieźnieńskiego i zachęcać do korzystania z różnych form transportu publicznego.

FOT. ARCHIWUM BENEFICJENTA

► **Konin:** w dniach 24-25 września w Centrum Wykładowo-Dydaktycznym Państwowej Wyższej Szkoły Zawodowej w Koninie przy ul. ks. J. Popiełuszki 4 odbyły się Targi Odnawialnych Źródeł Energii „Nowa energia w regionie”. Wydarzenie było okazją do nawiązania współpracy z partnerami z gałęzi energetyki zawodowej oraz OZE. Można było poszerzyć wiedzę na temat innych krajów i regionów, które przeszły lub przechodzą proces transformacji energetycznej i gospodarczej. Targi były jednym z wydarzeń organizowanych przez miasto Konin w ramach projektu unijnego „Budowa i promocja marki: Wielkopolska Dolina Energii” (ponad 4 mln zł z WRPO 2014+).

► **Dopiewo:** zakończyła się rozbudowa i modernizacja miejscowej oczyszczalni ścieków. Symboliczny „start” odbył się na początku sierpnia. Inwestycja nie dość, że jest niezwykle nowoczesna i proekologiczna (np. przepustowość oczyszczalni wzrosła z 600 do 1400 m³), to jej działanie również przekłada się na komfort życia mieszkańców, których każdego roku przybywa do gminy około tysiąca. Prawie 7 mln zł wyniosło dofinansowanie unijne z WRPO 2014+.

► **Kalisz:** zasadzono tu blisko 300 drzew, około 11 tysięcy krzewów i bylin, w tym gatunki szlachetne, kwitnące, jak magnolia, azalia, rododendron, lawenda czy dereń biały. Powstały szpalery grabowe. Wzdłuż alejek z kostki granitowej rosną dywany trawiaste. Nie brakuje także roślin okrywowych i pnączy. Tak „na zielono” prezentują się kaliskie planty. Procesy rewitalizacyjne w Kaliszu są wspierane środkami unijnymi – to blisko 9,5 mln zł z WRPO 2014+.

► **Piła:** skateparka oficjalnie otwarta. Na pilskiej Wyspie na fanołach deskorolki, hulajnogi czy rolek czeka ponad 3000 m² miejsca do jeżdżenia. To jeden z największych i najnowocześniejszych tego typu obiektów w Polsce. Obok powstały tor do jazdy na rolkach, boiska do gry w siatkówkę, koszykówkę i piłkę nożną. Takie tereny rekreacyjne mieszczą się na wyspie miejskiej, położonej praktycznie w samym centrum Piły, która niegdyś była obszarem o relatywnie najgorszej sytuacji społecznej i gospodarczej. Tak wynikało z diagnozy, którą miasto przeprowadziło na potrzeby programu rewitalizacji. Teraz ma się to zmienić. Nowa infrastruktura, wybudowana także z udziałem funduszy unijnych (12,5 mln zł z WRPO 2014+), ma tchnąć nowego ducha w to miejsce.

MARK

FOT. ARCHIWUM BENEFICJENTA

PODSŁUCHANE

Zofia Szalczyk (pierwsza z lewej) w kadrze z „Rancza”.

Podczas lipcowego posiedzenia sejmikowej Komisji Kultury okazało się, że wśród wojewódzkich radnych są tacy, którzy mogą pochwalić się... filmową karierą (lub choćby telewizyjnym epizodem).

– Jestem fanem serialu „Ranczo”. Czy to możliwe, że w którymś odcinku widziałem panią minister na ekranie? – zwrócił się do Zofii Szalczyk Adam Bogrycewicz. Była przewodnicząca

sejmiku przyznała, że to ona, jako wiceprezes Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa, miała swój udział w „przemycaniu” promocji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich w serialo-

wym scenariuszu, pisząc nawet teksty, które potem wygłaszał któryś z aktorów. No i pojawiła się na planie filmu w jednym z epizodów.

– Byłam zaproszona na plan przez zespół „Rancza”. Mam wśród nich wielu przyjaciół, z którymi do dzisiaj utrzymuję kontakt – zdradziła Zofia Szalczyk. – Zresztą w 2012 roku zostaliśmy nagrodzeni przez Komisję Europejską za tak oryginalny sposób promocji funduszy unijnych.

– No weszła pani do historii polskiej kinematografii! – uznał radny Bogrycewicz.

– To musimy teraz prosić naszą Zosię o autografy... – spuentowała Zofia Itman.

USŁYSZANE

O Unii Europejskiej, jej budżecie i solidnym wsparciu z Brukseli dla naszych samorządowych inwestycji pisaliśmy na łamach „Monitora” wielokrotnie. I właściwie tylko dobrze. Niemniej od 21 sierpnia będziemy o eurofunduszach pisali jeszcze lepiej :-)

Otóż do redakcji dotarł tego dnia e-mail pod tytułem: „Powiadomienie”. Jak informuje w nim Monika Reinhardt (Komisja Płatności – Komisja Europejska): „Z przyjemnością informujemy, że Państwa czek kasjerski na nagrodę \$850.000,00 dolarów został oficjalnie zatwierdzony przez Komitet Opieki Społecznej Fundacji Arcus

we współpracy z Europejską Komisją Gospodarczą ONZ” (pisownia oryginalna...).

To nie koniec rewelacji, bo dalej czytamy: „Twoje środki zostały załadowane na bankową kartę debetową, której możesz użyć do wypłaty pieniędzy z dowolnego bankomatu w swoim kraju i na całym świecie. Aby uzyskać więcej informacji i wyjaśnień, skontaktuj się z naszym regionalnym konsultantem odpowiedzialnym za dostarczenie Twojej bankowej karty debetowej. E-mail: dimsanga01@gmail.com, osoba kontaktowa: pan Peter Domasky”.

Zatem: vivat Unia Europejska, vivat Komisja... Płatności, vivat ONZ!

PODPATRZONE

Położona vis-à-vis okien redakcji „Monitora” specjalna kładka (łącząca dwa segmenty gmachu Urzędu Marszałkowskiego w Poznaniu) była już miejscem wielu niecodziennych wydarzeń, co zresztą skrętnie odnotowywaliśmy na naszych łamach. Co ostatnio podpatrzyliśmy? W połowie sierpnia trwała tam sesja... zdjęciowa najmłodszej wojewódzkiej radnej Patrycji Przybylskiej, której oprócz zawodowego fotoreportera towarzyszyła rodzina: mama, dwójka dzieci i... pies. Najmłodszy przez kilkadziesiąt minut (bez marudzenia) dzielnie sekundował mamie, a i piesek zachowywał stoicki spokój.

PRZECHWYCONY W SIECI

Nie od dziś wiadomo, że wakacje sprzyjają podróżom: pociągami, autem, rowerem lub też innymi, mniej popularnymi środkami transportu. Poszperaliśmy nieco w internetowych czeluściach, by odnaleźć ślady (poza zawodowej) aktywności osób związanych z samorządem województwa. Okazało się, że przynajmniej trzech panów miało przygody związane... ze środkami transportu. Na popularnym portalu społecznościowym odszukaliśmy np. takie wyznaczenie: „Kosiarka mi już nie wystarcza. Prace ogrodowe z prawdziwym rozmachem” – podkreślił, prezentując ogromną koparkę, radny Filip Kaczmarek. Były szef klubu radnych PSL w sejmiku (a obecnie burmistrz Krotoszyna) Franciszek Marszałek wybrał się do Wrocławia, by podziwiać (a być może i kupić...) amerykańskie auta. Na sport i rekreację postawił natomiast radny Andrzej Pichet, który sfotografował się z rodziną podczas wyprawy rowerowej.

RYS. MAREK GRELA

MONITORUJEMY RADNYCH

Paulina Stochniałek:

Kiedyś byłam starsza niż dzisiaj

- ▶ **Bliscy mówią na mnie...** Paulina :-)
- ▶ **W samorządzie najbardziej lubię...** wpływ na poprawę życia mieszkańców.
- ▶ **Bycie Wielkopolaninem oznacza...** współodpowiedzialność za miejsce, w którym żyjemy.
- ▶ **Polityka to dla mnie...** środek do służenia mieszkańcom.
- ▶ **Gdybym musiała zmienić zawód...** Robiłam to wiele razy – zrobiłabym kolejny.
- ▶ **Gdy skończyłam 18 lat...** byłam starsza niż dzisiaj.
- ▶ **Na starość...** Nie przewiduję takiego stanu ducha.
- ▶ **Żałuję, że...** nie jesteśmy społeczeństwem obywatelskim, które wysoko ceni edukację, ale zrobię wszystko, by to zmienić.
- ▶ **Moim największym atutem jest...** umiłowanie wolności człowieka.
- ▶ **Moja największa słabość to...** słodycze.
- ▶ **Nikomu dotąd nie mówiłam, że...** komunikuję się w otwarty sposób, więc wszystko, co chcę powiedzieć, mówię :-)
- ▶ **Wierzę, że...** Polska stanie się wkrótce krajem praworządnym.
- ▶ **Mam nadzieję na...** otwartych, tolerancyjnych ludzi na ulicach naszych miast, miasteczek, wsi.
- ▶ **Kocham...** Jest kilka takich osób. Jednocześnie kocham to, co robię zawodowo od wielu lat i bez względu na to, co to było, jest czy będzie.

Paulina Stochniałek

- ▶ ur. 11 czerwca 1976 r., Poznań
- ▶ członek Zarządu Województwa Wielkopolskiego
- ▶ wybrana z listy KO w okręgu nr 1
- ▶ 4811 głosów

MONITOR WIELKOPOLSKI – MAGAZYN SAMORZĄDU WOJEWÓDZTWA

Wydawca: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego – Kancelaria Sejmiku al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, tel. 61 62 67 030, fax 61 62 67 031

Rada Programowa: Adam Cukier, Zbigniew Czerwiński (sekretarz), Marek Gola, Krzysztof Grabowski (zastępca przewodniczącej), Zofia Itman, Tatiana Sokołowska (przewodnicząca)

Redakcja: Artur Boiński (redaktor naczelny), Piotr Ratajczak (sekretarz redakcji)

Adres redakcji: al. Niepodległości 34, 61-714 Poznań, pokój 842, tel. 61 62 67 036, fax 61 62 67 031, e-mail: monitor@umww.pl, www.monitorwielkopolski.pl

Materiałów nie zamówionych nie odsyłamy. Zastrzegamy sobie prawo do redakcji tekstów.

Redakcja nie ponosi odpowiedzialności za treść zamieszczonych reklam i ogłoszeń.

Projekt graficzny: Zofia Komorowska **Skład:** Rafał Otoki

NAJLEPSZE KAWAŁKI
Z INNEJ STRONY SAMORZĄDU

www.monitorwielkopolski.pl

